

Előterjesztés

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2009. december 8-i ülésére

Tárgy: A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás sport- és szabadidős stratégiájának véleményezése

Tisztelt Képviselő-testület!

Elkészült a Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás sport- és szabadidős stratégiája ,melyet a Társulási Tanács elküldött véleményezésre képviselő-testületünk részére. / mellékelve/

A dokumentumot áttanulmányozva a következő véleményt javaslom megvitatni és elfogadni:

A Sárbogárdi Kistérség helyzetképének felvázolása nem alapos munka. Üres, kitöltetlen táblázatok szerepelnek a helyzetelemzésben ,ezek hiányában a kistérség helyzetét megérteni, elemezni nem lehet. Ebből adekvát következtetést levonni, és stratégiát kidolgozni lehetetlen.

Ugyanakkor a helyzetelemzésbe oda nem tartozó dolgok is bekerültek. (Nemzeti kisebbségek, vallási körkép, természeti adottságok stb.)

A sporteredmények felsorolása egyoldalú, mivel csak Mezőszilas eredményeit tartalmazza.

A stratégiába szerkezeti hibák is becsúsztak. Nehezen értelmezhető a 3. pont tartalma. Cím szerint : A hosszú távú stratégia 2020-2025-ig .

Tartalmában viszont ezután a 3.1 ponttól a középtávú célokat részletezi.

A hosszú távú stratégia általánosságokat sorol fel , konkrétumokat nem tartalmaz.(pl. kitörési pontok megfogalmazása a lehetőségekre alapozva.)

A 4. pont szintén tartalmaz üres táblázatokat. Eszerint nem tudjuk, mik lennének 2012-ig a kiemelt projektek, valamint mi a tartalma a kistérségi sportoló nemzet programnak. De üres az F, a J, a K, az L, az O táblázat is. Elgondolkoztató, hogy amennyiben ezek a táblázatok üresek, akkor ezek részletezése miért szerepel a 4.3. alpontjaiban.

Javaslom a Kiemelt projektek táblázat kitöltését , valamint megvalósításának , költségeinek tervezését is. Kiemelt projekt lehetne a kistérségi sport- alap, sportiroda létrehozása, működtetése, utánpótlás- nevelés fejlesztése, közösségi sport fejlesztése, kispályás labdarúgás fejlesztése, sportinformációs rendszer létrehozása, működtetése.

Sárbogárd Város helyi rendeletet köteles alkotni a sportról szóló törvény alapján, amellyel 2005 óta rendelkezik. A település sportkoncepcióját 2009 évben fogadta el a képviselő-testület. Ezek az anyagok elérhetők a város honlapján, mégsem vették figyelembe őket. A kistérségi társulás az önkormányzatok által ,az önkormányzatok feladatainak ellátására létrehozott szervezet, így az önkormányzatok döntéseitől eltérő elképzeléseket nem képviselhet. A Társulási megállapodás elfogadásakor a sportfeladatok nem kerültek be az ellátandó feladatok közé, egyáltalán nem tartalmaz ilyen feladatkört. Erre a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. tv. 2.§. (1) bek. sem ad felhatalmazást.

Összefoglalva: A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás sport- és szabadidős stratégiája mint tartalmában, mint felépítésében hiányos, vázlatos munka, véleményezésre nem alkalmas.

Ezért javasoljuk a hiányok pótlását, és a stratégia alaposabb kidolgozását .

Kérem, szíveskedjenek az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestülete megtárgyalta *A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás sport- és szabadidős stratégiájának véleményezése* tárgyú előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte *A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás sport- és szabadidős stratégiája* c. dokumentumot és az alábbi észrevételeket teszi:

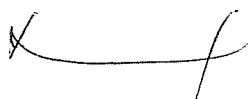
- A TKT Társulási megállapodása a sportfeladatokat nem tartalmazza, azzal az alapító önkormányzatok nem bízták meg. A 2004. évi CVII. Tv. 2.§ (1) bekezdése azon közszolgáltatások közé, amelyről a kistérségi társulás gondoskodhat, nem emelte be.
- A Sárbogárdi Kistérség helyzetképének felvázolása nem alapos munka. Üres, kitöltetlen táblázatok szerepelnek a helyzetelemzésben, ezek hiányában a kistérség helyzetét megérteni, elemezni nem lehet. Ebből adekvát következtetést levonni, és stratégiát kidolgozni lehetetlen.
- A helyzetelemzésbe oda nem tartozó dolgok is bekerültek. (Nemzeti kisebbségek, vallási körkép, természeti adottságok stb.)
- A sporteredmények felsorolása egyoldalú, mivel csak Mezőszilas eredményeit tartalmazza.
- A stratégiába szerkezeti hibák is becsúsztak. Nehezen értelmezhető a 3. pont tartalma. Cím szerint : A hosszú távú stratégia 2020-2025-ig .Tartalmában viszont ezután a 3.1 ponttól a középtávú célokat részletezi.
- A hosszú távú stratégia általánosságokat sorol fel , konkrétumokat nem tartalmaz.(pl. kitörési pontok megfogalmazása a lehetőségekre alapozva)
- A 4. pont is tartalmaz üres táblázatokat. Eszerint nem tudjuk, mik lennének 2012-ig a kiemelt projektek, valamint mi a tartalma a kistérségi sportoló nemzet programnak. De üres az F, a J, a K, az L, az O táblázat is. Amennyiben ezek a táblázatok üresek, akkor ezek részletezése miért szerepel a 4.3. alpontjaiban.
- A kiemelt projektek táblázat kitöltése, valamint azok megvalósításának , költségeinek részletezése.
Kiemelt projekt lehet a kistérségi sport-alap, sportiroda létrehozása, működtetése, utánpótlás-nevelés fejlesztése, közösségi sport fejlesztése, kispályás labdarúgás fejlesztése, sportinformációs rendszer létrehozása, működtetése.
- A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás sport- és szabadidős stratégiája mint tartalmában, mint felépítésében hiányos, vázlatos munka, véleményezésre nem alkalmas.

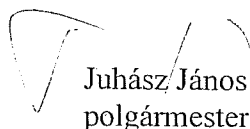
Sárbogárd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a fenti észrevételek miatt javasolja az elutasítást.

Határidő: tájékoztatásra azonnal

Felelős: polgármester

Sárbogárd, 2009. november 23

Juhász János
polgármester

0. elöljáró h.p. test. ülés.

Szolnoki

XI. 20

Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás
7000 Sárbogárd, Hősök tere 2.

9. sz. napirendi ponthoz

A-6202/09

ELŐTERJESZTÉS

Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás
2009. november 26-i ülésére.

2009 NOV 20

A-920/12/09

Tárgy: A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás sport-és szabadidős stratégiája

Tisztelt Társulási Tanács!

Az ÖM Sport Szakállamtitkárság megbízásából a Stratégiakutató Intézet – közösen az IDEA kistérségi munkacsoportjával - vállalta, hogy a tavalyi 13 kistérséghez hasonlóan, 2009-ben, öt kistérségben (köztük a Sárbogárdi Kistérségben is) segítik, hogy elkészüljön a kistérségi szintű sport és szabadidős stratégia a 2008-as év elején megjelent kistérségi sportstratégia módszertan szerint.

A Társulási Tanács 2009.július 21-i ülésén **27/2009. (VII. 21.) Tkt. számú határozattal** elfogadta, hogy elkészíteti a kistérségi szintű sport és szabadidős stratégiát, a Stratégiakutató Intézet segítségével. A Sárbogárdi Kistérség részéről a felelős munkatárs Iványi Anita közoktatási referens lett. A Stratégiakutató Intézet részéről Rév András volt a szakértő, aki szakmai konzulensként a munkát segítette.

A feladat elvégzésének módszertana egy bevált mintát követett. Kistérségi szinten önállóan készült el a stratégia, de a helyzetkép készítését, a stratégia koncepcionálisát, a projekttervek kidolgozását folyamatos szakmai konzultációkon segítették, melyet minden alkalommal Budapesten tartottak az 5 kistérség képviselőinek részvételével.

A munkát nehezítette, hogy csak néhány településről érkeztek vissza kitöltött kérdőívek, így a helyzetképek, távlati jövőképek nem fogalmazódhattak meg helyi szinteken. A stratégia elkészült, és a napokban került 2 példányban a Stratégiakutató Intézethez, akik továbbították az ÖM Sport Szakállamtitkársághoz.

Tisztelt Társulási Tanács!

Kérem a fenti előterjesztés megtárgyalását, és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás tag önkormányzatai a stratégiával kapcsolatos észrevételüket, véleményüket, kiegészítésüket 2009. december 31-ig juttassák el a Sárbogárdi Kistérségi Iroda címére.

Határidő: 2009.december 31.

Felelős: Társulás tagjai

Sárbogárd, 2009. november 19.

Magyar József
Kistérségi Társulás Elnöke

A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás sport és szabadidős stratégiája

Készítette:
Iványi Anita
Sárbogárdi Kistérségi Iroda, közoktatási referens

Szakmai konzulens:
Rév András

Stratégia kutató Intézet Nonprofit Kft.
2009. október 30.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
Bevezetés	3
1. A Sárbogárdi kistérség sport és szabadidős helyzetképe.....	3
1.1. A kistérség bemutatása.....	4
1.1.1. A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás jogi háttere.....	4
1.1.2. A kistérség természeti adottságai.....	5
1.1.3. Társadalmi jellemzők az ide tartozó településeken.....	7
1.1.4. Turisztikai kínálat, szabadidő eltöltésre, sportolásra alkalmas helyek a kistérségben.....	11
1.2 A sport-és szabadidő helye, szerepe a kistérség együttműködésében.....	13
1.2.1. Óvodák (állami és magánóvodák).....	13
1.2.2 Iskolai testnevelés.....	14
1.2.3. Diáksport egyesületek és az iskolai sportkörök.....	15
1.2.4. Munkahelyek, vállalatok, vállalkozások (stb.) sportolási lehetőségei.....	16
1.2.5. Sportegyesületek (versenysport, utánpótlás nevelés, stb.).....	17
1.2.6. Községi sport helyzete (szabadidős egyesületek, csoportok, körök, s egyéb civil sport- és szabadidős formák és lehetőségek).....	18
1.2.7. Önkormányzati és vállalkozói, oktatási, egészségügyi, közművelődési, kulturális, továbbá egyházi (stb.) sportintézmények.....	19
1.3. Sport és szabadidős rendezvények, akciók, szolgáltatások felmérése.....	20
1.3.1. Kistérségi sport és szabadidős rendezvények.....	20
1.4. A helyzet összefoglaló elemzése (SWOT táblázat).....	26
2. A sport és szabadidős jövőkép, stratégia intézkedése.....	30
2.1. A kistérségi sport és szabadidős stratégia célrendszere (táblázat)	31
2.2. Átfogó tíz vertikális cél (tíz beavatkozási terület) 2013-ig.....	32
3. A hosszú távú stratégia 2020/2025-ig.....	35
3.1. Átfogó tíz vertikális cél 2013-ig.....	35
3.2. Átfogó horizontális célok 2013-ig.....	37
4. A sport és szabadidős stratégia konkrét projektjei.....	39
4.1. Kiemelt projektek 2012-ig.....	39
4.2. A teljes projekttáblázat	39
4.3. A fontosabb projektek részletes bemutatása, indoklása.....	45
4.3.1. Részvétel a regionális, nemzeti és globális sport világában.....	45
4.3.2. Kistérségi versenysport fejlesztése – kistérségi sportnemzet program.....	45
4.3.3. Községi sport- és szabadidő önfejlesztés – kistérségi sportoló nemzet program.....	46
4.3.4. Egészségmegőrzés-, és fejlesztés, új életminőség program.....	46
4.3.5. Sport révén a kistérségi tudástársadalomban közösség-fejlesztés.....	46
4.3.6. Sport- és szabadidő-gazdaság fejlesztése.....	46
4.3.7. Sport és szabadidős oktatási-képzési program.....	46
4.3.8. Fenntartható fejlődés és a sportprogram összefűzése.....	47
4.3.9. Új mentalitás a sportban, s mentalitás-fejlesztés.....	47
5. Összefoglaló gondolatok, üzenetek.....	47
Irodalomjegyzék.....	49

Bevezetés

„A sport elsősorban szellemi fogalom. Egy sportcsapat a társadalomnak kicsinyített képe, a mérkőzés az életért való nemes küzdelem szimbóluma. (...) A sport a játék alatt tanítja meg az embert rövid idő alatt a legfontosabb polgári erényekre: az összetartásra, az önfeláldozásra, az egyéni érdek teljes alárendelésére, a kitartásra, a tettekre, a gyors elhatározásra, az önálló megítélésre, az abszolút tisztességre, és mindenekelőtt a „fair play”, a nemes küzdelem szabályaira.”
(Szent-Györgyi Albert)

1. A Sárbogárdi kistérség sport és szabadidős helyzetképe

Általános kistérségi jellemzés

A megye második *halmozottan hátrányos helyzetű* kistérsége a Sárbogárdi kistérség, az enyingihez hasonlóan a stagnáló kistérségek közé tartozik. Gazdaságában kedvező természeti adottságok hatására hagyományosan meghatározó szerepet játszik a növénytermesztés és állattenyésztés és az ehhez szorosan kapcsolódó szolgáltató tevékenység.

A sárbogárdi kistérségben teljesen hiányzik a nagyvállalati jelenlét, ugyanez a tendencia figyelhető meg a középvállalkozások esetében is. A gazdasági hátrányt tükrözi még az alacsony vállalkozói aktivitás is.

Sárbogárdi dilemma címmel egy korábbi kutatás¹ így mutatta be a sárbogárdi kistérséget:

„Sárbogárdi kistérség Fejér megye ipari/szolgáltatási térszerkezeti fővonalain kívül esik, de természeti, táji adottságai kiválóak. Ezért a kistérségi gazdálkodás elősegítésére az ipari/szolgáltatói térszerkezettel párhuzamosan létező, azzal egyenértékű környezeti/természeti/táji struktúrát is vizsgáltuk. A két hálózat csak együttesen létezhet, ezért a kistérséget mindkettőn pozícionáltuk. A vidékfejlesztési politika lényegét képezi meggyőződésünk szerint a környezeti/természeti/táji érték és fenntartása, társadalmi, gazdasági jelentőségének elismertetése. Egy hátrányos helyzetű kistérségben, mint a Sárbogárdi, a társadalmi és a gazdasági struktúrák fejletlenek, következésképp az EU minták alapján készített fejlesztési programok itt kevésbé hatékonyak. Ezért az elemzések középpontjába a hálózatokat helyeztük, mert csak ezek fejlesztésén keresztül lehet eredményes a projektek megvalósítása. A meglévő gazdálkodási, vállalkozási alapok társadalmi, gazdasági hálózatainak szervezése (virtuális logisztikai központok, logisztikai szervező központok) biztosíthatja csak a keretet a hatékony, új projektek beindítására. A globális, jól strukturált szervezetekkel (áruházláncok, utaztatási rendszerek) csak hasonló szervezethez lehet versenyképes egy térség. Ugyanis a termékek (mezőgazdasági, turisztikai, ipari, de a környezeti is) a hálózatok közvetítésével kerülnek versenyhelyetbe.”

Ebből az elemzésből következik, hogy a sárbogárdi kistérségnek az egyik kitörési lehetősége éppen a sport és szabadidős kultúra fejlesztése lehetne.

¹ VÁTI Kht. 2005. május http://images.google.hu/imgres?imgurl=http://www.vati.hu/static/fvr_2006_2/IMAGES/51.JPG&imgrefurl=http://www.vati.hu/static/fvr_2006_2/cikk_05.html&usg

1.1. A kistérség bemutatása

1.1.1. A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás jogi háttere

A Kistérség Önkormányzatai – a „helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Tv. –Otv.-41. § (1) bekezdésében, valamint a „települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról” szóló 2004. évi CVII. tv. továbbiakban Tkt.-1 §-ában foglalt felhatalmazás alapján – abból a célból, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá, és az önkormányzatok ezen Megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és a településfejlesztést, Képviselőtestületeik döntése alapján Társulási Megállapodást kötnek.

A társult önkormányzatok döntése alapján a Sárbogárd és Kömlyéke Önkormányzatainak Területfejlesztési Társulását átalakítják a „települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról” szóló 2004. évi CVII. tv. – Tkt. – szabályai szerint működő Többcélú Kistérségi Társulássá azzal, hogy a Többcélú Kistérségi Társulás a területfejlesztési feladatok megvalósítása területén jogfolytonos tevékenységet folytat, e tekintetben a Sárbogárd és Kömlyéke önkormányzatainak Területfejlesztési Társulása jogutódja.

A Társulás neve: Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás

A Társulás székhelye: 7000, Sárbogárd, Hősök tere 2.

I. Cecei Futballjuniális

A Társulás települései:

- Alap Község Önkormányzata (7011, Alap, Dózsa Gy. u. 31.)
- Alsószentiván Község Önkormányzata (7012, Alsószentiván, Béke u. 56/a)
- Cece Nagyközség Önkormányzata (7013, Cece, Deák Ferenc u. 13.)
- Hantos Község Önkormányzata (2434, Hantos, Nagylóki u. 3.)
- Igar Község Önkormányzata (7015, Igar, Fő u. 1.)
- Mezőszilas Nagyközség Önkormányzata (7017, Mezőszilas, Fő u. 111.)
- Nagylók Község Önkormányzata (2435, Nagylók, Hunyadi J. u. 1.)
- Sárbogárd Város Önkormányzata (7000, Sárbogárd, Hősök tere 2.)
- Sáregres Község Önkormányzata (7014, Sáregres, Kossuth u. 10.)
- Vajta Község Önkormányzata (7041, Vajta, Szabadság tér 1.)

A Társulás feladatai, céljai:

(Részlet a Társulási Megállapodásból)

A Társulásban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelően hatékony és eredményes tevékenység érdekében jelen megállapodásban rögzített eljárásban és módon szervezik és oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok alábbi feladatainak megvalósítását:

- területfejlesztés
- egészségügyi-és szociális ellátás
- gyermek-és ifjúságvédelem
- alapfokú oktatás-nevelés
- közművelődés
- szolgáltatás-szervezési feladatok
- vízgazdálkodás
- településüzemeltetési feladatok
- katasztrófavédelmi polgári védelmi és tűzvédelmi feladatok
- közrendi és közbiztonsági feladatok
- pénzügyi-gazdasági ellenőrzési feladatok
- idegenforgalom, turizmus

1.1.2. A kistérség természeti adottságai

Földrajzi elhelyezkedés

A térség a Mezőföld közepén, a Sárvíz-völgy kistáján helyezkedik el a megye déli részén. A Sárbogárdi Kistérség Fejér megye és a Közép-Dunántúl Régió legdélebbi kistérsége. Természetföldrajzi értelemben északról és keletről a Mezőföld, délről a Sió és a Tolnai –hegyhát, nyugatról, pedig a Külső-Somogy határolja.

A térség felszínének legnagyobb részét 100-200 méter tengerszintfeletti magasságú területek alkotják. A terület központi kistája a Sárvíz-völgye, mely a Sárvizet és a Sárvíz-malomcsatornát szegélyezi. A kistérség a Káloz-Igari löszös hátság és a Közép-Mezőföld határán helyezkedik el, melynek határvonala az előbb említett Sárvíz-völgy.

A Sárbogárdi Kistérség Fejér megye belső periferiájára szorult területe. Fekvése miatt távol van a prioritást élvező Fejér megyei fejlesztési térségektől, azaz a megyei jogú városok (Székesfehérvár, Dunaujváros) agglomerációjától, az M7-es autózstráda vonalától és a Velencei-tavi üdülőövezettől. A Sárbogárdi Kistérség döntően Sárvíz-völgyében és annak

peremén kialakult településekből áll. Ez a vonal határozza meg egyébként a Mezőföld északi és középső területeinek közlekedési képét is.

A Sárbogárdi kistérség a Dunántúl három központi helyzetű megyéjéből (Fejér, Veszprém, Komárom-Esztergom) álló Közép-Dunántúl Régió része. A Kistérség Fejér megyében, annak is a déli részén található, központja Sárbogárd.

Növényzet, állatvilág

A Sárrét mintegy 12 km hosszú és 5-8 km széles lápmedencéje a késő pleisztocénban fokozatos tektonikus lezökkenésekkel jött létre. A kétszáz évvel ezelőtt is meglévő ritka fajokban gazdag lápvilágnak ma csupán leromlott maradványait találhatjuk meg a térségben.

A tájvédelmi körzet fokozottan védett részén már megmaradtak a ritka csátés és nyúlfarkfüves láprétek jellemző fajai. A védett madárfajok közül 101 faj fordult elő a területen, közülük közel 60 fészkelőmadár. Túzokállománya az utóbbi időben drasztikusan lecsökkent. A tájvédelmi körzet legértékesebb botanikai értékei ma is a szikes-és a sztyepptársulásokhoz kapcsolhatók. Külön kiemelhetők az ürmös szikes-pusztaré és a zárt homoki-rét társulások. A védett terület mintegy egyharmadán található erdő elsősorban telepített, döntően őshonos hazai fajokból áll.

A védetté nyilvánítás célja a mezőföldi táj egyedi arculatát meghatározó löszképződmények, az Ős-Sárvíz hajdani medre helyén képződött futóhomokos területek és a rajtuk kialakult fajokban gazdag vegetáció és állatvilág megőrzése, a tájképi és kultúrtörténeti értékek védelme (Alsószentiváni löszvölgyek).

Mind a szárazföldi, mind a vízi állatvilág az Alföld többi részének állatvilágához hasonló, de annál lényegesen szegényebb. Itt is inkább a nyílt növénytársulásokban élő fajok maradtak fenn a kultúr-sztyepeken, mivel a néhány Duna-menti galéria erdőt kivéve, az érintetlen erdő ma már szinte az egész Mezőföldön eltűnt. A Rétszilasi-tavak a Sárvíz-völgyében kialakult ökológiai zöldfolyosó legdélibb és egyben az egyik legjelentősebb tagja. A rendszertelenül összegyűlt adatokból számos olyan rovarfaj előfordulása vált ismertté, melyek növelik a terület természeti értékeit. A nagy faj –és egyedszámban előforduló szitakötők mellett rendszeresen megfigyelhetjük az imádkozó sáskát, a síksági lomberdőben élő aranyos bábrablót, a sík, nyílt, enyhén nyirkos helyet igénylő aranypettyes-és rezes futrinkát.

A nagy kiterjedésű vízfelületek kiváló élőhelyei a kétéltűeknek és a vízhez vonzódó hullófajoknak. Az emlősök közül a legelső helyen a fokozottan védett vidrát kell megemlíteni, amely a térségben szép számmal él. A Rétszilasi-halastavak Természetvédelmi Terület legnagyobb értékét madárvilága jelenti. Eddig több mint 220 madárfajt figyeltek meg itt, amely közel 60 százaléka a Magyarországon eddig bizonyítottan előforduló fajoknak. Külön ki kell emelni a rendszeresen itt költő fokozottan védett fajokat.

A természetvédelem címermadara a nagy kócsag minden évben 60-80 költő párral gazdagítja a területet. Ősszel nem ritka, hogy több száz példány tartózkodik a halastavakon, és ezek nagy része a tél végéig itt marad. A természetvédelmi terület nemcsak a fészkelő fajok miatt tart számot a különleges megkülönböztetésre. Rendkívüli jelentőségű az is, hogy a tavaszi és őszi madárvonuláskor madarak ezreinek biztosít pihenő-és táplálkozó helyet. A tavakban a gyakoribb haszonhalak, ponty, busa, amur, harcsa, süllő és csuka tenyésztése folyik, de mellette ezüstkárász, széles kárász és más, a pontyfélékhez tartozó halfajok is megtalálhatók.

1.1.3. Társadalmi jellemzők az ide tartozó településeken

A térségek történelme

A kistérség települései rendkívül gazdag történelmi múlttal tekintenek vissza, a települési ásatások leletei azt mutatják, hogy a terület már a középbronzkorban - sőt egyes részei már a kőkorszakban is - lakott volt. Ennek ellenére építészeti örökségek, különösen az országosan védett műemlékek számottevő mennyiségben nem maradtak fenn. Az alábbiakban a kistérség településeinek legfontosabb jellemzőit mutatjuk be.

A települések bemutatása

Alap

Több utcás, szalagtelkes település, az Ős Sárvíz hordalékán települt. A XIV. században a besenyők szállásterületéhez tartozott, az alapú besenyőket I. Lajos fogadta az ország nemesei közé, és egyben a Fejér megyei ispán joghatósága alá helyezte őket. A község nevének keletkezése az 1352-es évre valószínűsíthető. A község neve megmaradt iratban, 1352-ben bukkan fel Olop alakban. 1410-ben Alapp változatban fordul elő. Némelyek Alapra vonatkoztatják a tihanyi bencés apátság 1055. évi alapítólevelének olupket (Alaphely) adatát is, ez azonban nem látszik valószínűnek. Az Alap helységnevének mások szerint az Ómagyar Olup személynévből keletkezett. Ez a személynév török eredetű, ótörök alp hős dalia hazan alip óriás.

Alsószentiván

A Sárret közepén található meg ez a település, neve a XIV. századból már ismert, ekkor még két településrészből állt, Felsőszentivánból és Középszentivánból. A XVII. századi egybeolvadás után lett a neve Alsószentiván. A falura a szalagtelkes beépítés a jellemző. A hely régóta lakott, mert e település határában középbronz és késő bronzkori leleteket, valamint római kori (pontosan: kora császárkori) halomsírokat tártak fel.

Cece

A helység neve régi írott forrásokban 1339-ből maradt fenn, így a falu létesülése a XIII. századra tehető. Az Árpád-házi királyok alatt besenyők, majd a XVII. századtól szerb parasztlakták, akiket később a tatárok űztek el. A XVIII. században magyar és szláv jobbágyok, és cselédek népesítették be a települést. Máig híres terményük a cecei paprika és a görögdinnye.

Hantos

A község területe a legrégebb időktől lakott hely volt, ásatások során mind kőkorszaki, mind késő bronzkori és római kori leletek egyaránt előkerültek. A község mai neve a XV. századtól datálódik. Uradalmi központból kialakított szabályos alaprajzú település. A török hódoltság előtt kunok lakták, a hantosszéki kunkapitányság központja volt. Később a Batthyány, majd a Zichy család birtoka volt Nagyhantos területe.

Igar

A falu a Bozót-völgy és a Sárvíz-völgy és a Sárvíz-völgy közötti löszösháton, illetve annak meghosszabbított völgy vonulatában fekszik. Nevének első említése 1324-ből való. A község múltja emlékekben gazdag. A területén lévő Vámpusztán található Galástya bronzkori földvára, emellett határában avarkori és honfoglalás kori leletek is előkerültek.

Mezőszilas

A vidék (Sárvíz) ókori központjaként ismert község területén a legrégebb idők óta élnek emberek, Az ide tartozó Alsóbogárd-pusztán őskori földvár nyomait is feltárták. Az avarok 600 körül éltek itt, és ebből az időből is rengeteg lelet került elő a későbbi építkezések során. A rómaiak a IV. századig tartották uralmuk alatt ezt a területet A honfoglalás kori és XI. származó sírok a mostani falu házai között kerültek felszínre. A XIV. századtól találunk írott emlékeket a község történetére vonatkozóan. 1346-ban Laczkfi István erdélyi vajda kapta zálogba többek között az akkori Balphas falut. Az 1540-es évektől, mint a környéken mindenütt - ennek a falunak az életét is a török hódoltságra jellemző körülmények határozták meg. Szilas és Balhás is akkoriban a Simontornyai szandzsákhöz tartozott. 1871-ben a település elnyerte a nagyközség címet.

Mezőszilas-Siófok KC

Nagylók

Uradalmi majorból alakult szalagtelkes településsé. A község neve 1258-ban bukkant fel először. Az ásatások bronzkori település urnatemetőjét tárták fel Nagylók mellett, ami azt bizonyítja, hogy a terület már ekkor lakott volt.

Sárbogárd

A Buda-Fehérvár-Pécs és a Balaton-Dunaföldvár utak kereszteződésénél létrejött, a XIX. századtól már Sárbogárdként ismeretes település, Tinód és Bogárd egyesülésével jött létre. A város mai központja, Bogárd első írásos említése 1323-ból került elő. Kétszáz évvel később Mohamed pasa 1526-os, 1528-os, és 1541-es hadjárata erre haladt el, így a török hódoltsági időkben az itt élők nagy része vagy nyugat felé menekült, vagy a Sárvíz mocsaras

A kistérség lakosság számára vonatkozó adatsor alapján a népességszám erős hullámzást mutat. A 140 évre visszatekintő adatokból mindez jól kivehető. (A Sárbogárdi kistérség népességének alakulása az elmúlt 137 évben, ld.: táblázat)

Azon tényezők közül, melyek az utóbbi 15 évben, a népességszámban a viszonylag lassú fogyást okozzák legfontosabbak, hogy egyrészt a magas élveszületési arányszám (13, 5 ezrelék) viszonylag magas halálozási rátával (17,2 ezrelék) társul, aminek különbsége ugyan 3,7 ezrelék körüli, de a népesség természetes fogyása egy közepes mértékű, évi 3,6 ezrelékes bevándorlással is párhuzamosan folyik. Egészében elmondható, hogy a kistérségi migrációs helyzet a megyei átlagokhoz viszonyítva normális.

Nemzeti kisebbségek a kistérségben

Az utolsó, 2001-es népszámlálás adatai szerint a lakosság közül összesen 435 fő vallotta magát valamelyik hazai kisebbséghez tartozónak (így a kistérség az összes népességének mindössze 1, 58%-át teszi ki). Ez viszonylag homogén etnikai képet mutat a kistérség területén. A kisebbségek közül a legnagyobb arányban a romák voltak 2001-ben (323 fő), hivatalosan a lakosság 1, 2 %- a vallotta magát ehhez az etnikumhoz tartozónak. Jelentős még a németajkúak 0, 2 %- os aránya is (62 fő).

Vallási körkép a népszámlálás adatok tükrében

2001-ben saját nyilatkozata szerint az itteni népesség legnagyobb része (55 %) katolikus (14 506 fő), akik közül 72 fő görög katolikus kivételével, mind római katolikus (14 434 fő). Mindössze 9 fő vallotta magát ortodoxnak (ebből 7 fő volt orosz, 1 fő volt bolgár és szintén 1 fő görög ortodox. Azok közül, akik vallásosnak tekintették magukat a reformátusok aránya (25, 5%) tekinthető még kiemelkedőnek (6700 fő). Akkor az evangélikusok 356 főt, a többi protestáns felekezet tagjai pedig, összesen 36 főt számláltak. A többi keresztény felekezethez 14 főt soroltak. Nem sorolta magát egyetlen felekezethez sem a lakosság 17, 6 %- a.

Iskolázottság

A Sárbogárdi Kistérség iskolázottsági viszonyainak mutatói lényegesen gyengébbek, mint a Fejér megyei átlag. Ez mutatókban kifejezve a következő tényeket jelenti:

1.1.4 Turisztikai kínálat, szabadidő eltöltésre, sportolásra alkalmas helyek a kistérségben

Alap

Alap község az Ős-Sárvíz lesüllyedt hordalékkúpjának belső területén fekszik. Talaja lösztakaróval borított, melyen zöltség - és gyümölcsstelepítésekét végeznek. Megkapó látványt nyújtanak az egységesen kezelt hatalmas táblák, a kukorica, a napraforgó, lucernaültetvények, melyek idegenforgalmi látványosságnak is beillenek. A község kulturális hagyományörző rendezvényekkel lepik meg az idelátogatót.

Alsószentiván

Löszös dombvidéken terül el Alsószentiván. Erősített területei, az erdőgazdasági tevékenység renndezi, gazdagítja a táj képét, munkájuk nyomán a nemes vadállomány növekszik, szaporodik, ami nem kis mértékben idegenforgalmi tényezőként jelentkezik a község életében. A természetvédelmi területhez tartozó község szép, tiszta környezetével, vadászati, horgászati lehetőséggel várja az idelátogató turistákat.

Cece

Cece földrajzi fekvéséből adódóan gyönyörű, idegenforgalmi látványosságnak is beillik, a napfényben csillogó szántók és gyümölcsösök emelkednek ki a jó termőterületből. A település nagy büszkeséggel ápolja a magyar századforduló kiemelkedő festőművészenek, Csók Istvánnak emlékét.

Hantos

Az egykori uradalmi központból kialakított kis község nemzetközi citerazenekara, és néptáncscsoportja néprajzi, népművészeti vonatkozásban, az idegenforgalom szempontjából gazdagítja a települést. Hagyományápoló programjai felelevenítik a régmúlt idők emlékét.

Igar

Igar község, Fejér megyében, a Mezőföld délnyugati részén, a Bozót-völgy és a Sárvíz-völgy közötti löszháton található. Határa völgyekre szabdalt. Természeti adottságai kedveznek a szőlőtermesztésnek. Több állóvíze és patakja is van, úgymint a Rezes-tó, Hordóvölgy-vízállás és az Igari-tó, valamint a Bozót-patak és Pósa-patak. Lakosának összlétszáma 1063 (2008-as adat).

Mezőszilas

Mezőszilas tipikusan alföldi jellegű település, a lótenyésztés, legeltetési állattartás méltán elismert fellegvára. A turisztikai kínálatában több mint 30 éves múltra visszatekintő Pusztapartik szervezése keretében a lovasbemutatókkal, egyéni lovas mutatóanyagokkal, sétakocsikázással, cigányzenével teremtene sajátos kínálatot az idelátogató turistáknak. A magyar konyha, tájra jellemző ízei és a zamatos borok teszik egyedivé az asztali örömeiket.

Nagylók

Nagylók község mezőföldi szép környezete, tiszta levegője és a kis horgásztavak lélekűdítő kikapcsolódást nyújtanak a horgászat kedvelőinek. A közeli Garda-patak kitűnő kirándulóhely a természetet kedvelő turisták számára. Bejárható a határban egy 14 km hosszú-körkörös kialakított-ismeretterjesztő turisztikai útvonal, aminek 10 stációját dr. Lendvai Gábor sárbogárdi születésű ökológus tervezte és alakította ki a mezei iringó –más néven ördögsekér nevű növény bemutatására. Ez a gyomnövény regényes nevét azért kapta,

mert elvirágzás után a talajból kitépett elszáradt bokrocskát a szikes talajon gyorsan görgeti a szél- a Sárrét tipikus növénye kék iringó nevű rokonával egyetemben.

Sárbogárd

Sárbogárd város mezőföldi szélvájta halastavai, mesterséges tavai, teljes növény és állatvilága természetvédelmi terület, mely a Rétszilasi-halastavak tájegységhez tartozik. A helybeliek szeretettel fogadják a pihenni vágyókat mind magán szálláshelyeken, mind panziókban.

Fogathajtás

Sáregres

Sáregres község számtalan turista keresi fel a természetes élményért és a gyönyörű fotókért egyaránt. A kis tavak lehetővé teszik a helyi flóra életben maradását, valamint számos természeti érdekességek, csodálatos madárvilágnak ad otthont, amely léleküdtő kikapcsolódást nyújt a horgászok kedvelőinek és a természet szerelmeseinek is.

Vajta

Vajta a Mezőföld löszös futóhomokjaira települt gyógyvizes természeti kincsel rendelkező kis község, mely egész évben várja a pihenni, gyógyulni, kikapcsolódni vágyó vendégeket. A Zichy kastély szép parkja érdekes látványosságot kínál. A falusi turizmust kedvelők felhőtlen kikapcsolódásra számíthatnak Vajtán a Rucz-Farmon, ahol csendes, parkos környezetben, a reggeli madárcsiripelés, a háziállatok hangja, a friss levegő igazi felüdülés városi embernek.

Nyuszifutás

A diáksport jelenleg a diákolimpiai rendszerben tükröződik. A diákolimpia versenyrendszerében a diákok mindössze 19%-a vesz részt. Sportegyesületi keretek között, a szövetségi versenyrendszerben 90 ezer 18 éven aluli versenyengedéllyel rendelkező versenyző sportol, vagyis a diákok 6%-a. A két rendszerben résztvevők között nagy az átfedés, azaz nagyszámú igazolt versenyző indul a diákolimpián is.

Az életkor emelkedésével csökken a sportolási intenzitás. A magyar serdülők nemzetközi viszonylatban is nagyon keveset mozognak, melynek következtében a gyermekek állóképessége is romló tendenciát mutat. Ennek elsősorban szocii-kulturális okai vannak. Míg korábban a sport „konkurenciája” csupán a továbbtanulás volt, mára számtalan szabadidős tevékenység miatt kevesebbet mozognak a diákok (mozi, számítógép, pláza stb.). Az igazolt sportoló fiatalok fizikai állapota is romlott az elmúlt években. Ezt a szakemberek a korai specializációnak tulajdonítják, mely felváltotta az általános fizikai alapozást.

1.2.4. Munkahelyek, vállalatok, vállalkozások (stb.) sportolási lehetőségei

A munkahelyi sport kifejezés fitness sportolási lehetőségeket jelent a mindennapi stressz ellensúlyozására, amellyel enyhíthetjük a munkavégzést kísérő fizikai és szellemi megterhelést. Ily módon a munkahelyi sport jelentős mértékben járul hozzá a jó egészségi állapot fenntartásához. Jelleget tekintve számos általános és szabadidős sporttevékenység lehet, és fontos társadalmi hatással bír a munkahelyi életben.

Kistérségünkben szervezett formában nem beszélhetünk rendszeres munkahelyi sportról. A kistérség területén található vállalatok, vállalkozások inkább az évente egy-egy alkalommal megrendezett munkahelyi sportnap címen megrendezett események keretében nyilvánulnak meg. Bár a legnépszerűbb szabadidős városi/kistérségi szintű amatőr labdarúgó bajnokságban egyre több vállalat, munkahely nevével fémjelzett csapat indul, ezek inkább névhasználatban, mintsem anyagi szponzorálásban nyilvánulnak meg. Leginkább baráti társaságok zárt szabadidős játékaik formájában találkozunk vele.

1.2.5. Sportegyesületek (versenysport, utánpótlás nevelés, stb.)

(Mezőszilas) -Siófok KC - Serdülő csapat (NBI)

- vezetőedző: Zámbó Tibor
- kapusedző: Bartalos Béla

(Mezőszilas) -Siófok KC II. - ifi csapat (NBII)

- vezetőedző: Zámbó Tibor
- kapusedző: Bartalos Béla

Néhány fontosabb sporteredmény

Eredménylista

Németh László ÁMK (Mezőszilas) és Siófok KC 1994-ben született csapatai
2009.év

Diákolimpia 1994/95-ös korosztály

2009.február 18.	-	körzeti döntő Seregélyes	-	1. hely fiú
2009.február 19.	-	körzeti döntő Csór	-	1. hely lány
2009.március 12.	-	megyei döntő Seregélyes	-	1. hely lány
			-	2. hely fiú
2009.április 01.	-	országos selejtező Pécsvárad	-	1. hely fiú
2009.április 25.	-	országos elődöntő Mór	-	1. hely lány
2009.május 22-24.	-	országos döntő Gyöngyös	-	1. hely lány

Adidas Gyermekbajnokság 1994-es korosztály lány

2009.február 28.	-	országos elődöntő Siófok	-	2. hely lány
2009.április 18-19.	-	országos döntő Debrecen	-	7. hely lány

Adidas Gyermekbajnokság 1993-as korosztály lány

2009.március 07.	-	országos elődöntő	-	4. hely
------------------	---	-------------------	---	---------

Külföldi tornák – lányok

2009.június 26-28.	-	Szlovákia	- Ivanka	-	2. hely
2009.július 02-04.	-	Horvátország	- Senj	-	1.hely 93-as torna
2009.augusztus 13-16-	-	Szlovákia	- Kolarovo	-	1. hely

Hazai tornák

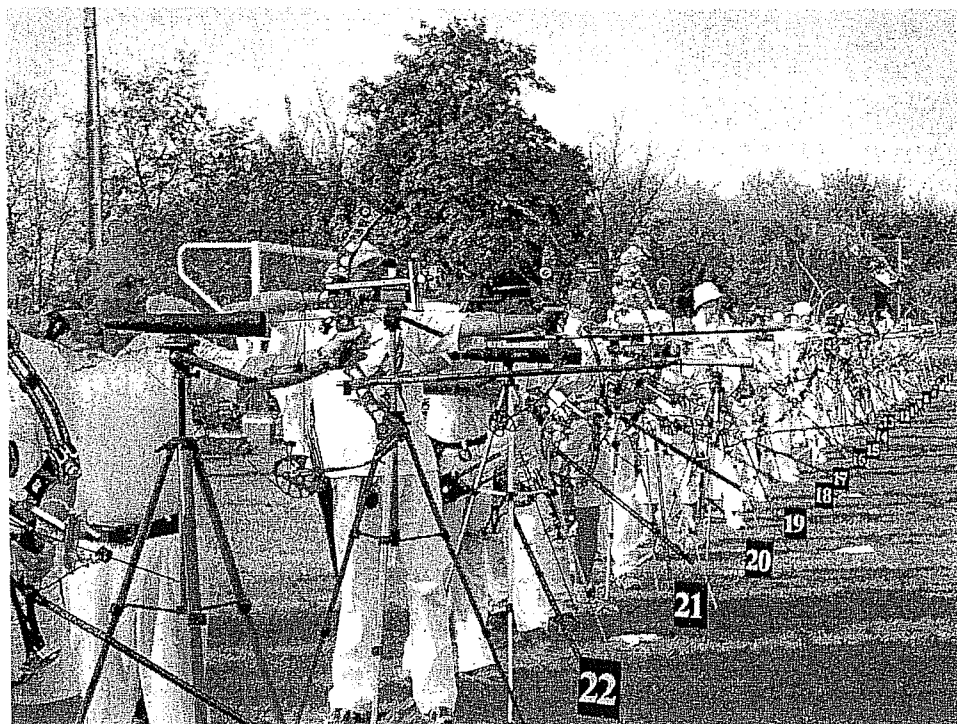
2009.február 20-21	-	Oldal Kupa	-Szentgotthárd	-	1. hely lány
2009.március 07-08	-	Dám Kupa	- Tamási	-	2. hely lány
2009.március 11-13.	-	Balaton Kupa	- Veszprém	-	1. hely lány
2009.május 30-01.	-	Pütkösd Kupa	- Kalocsa	-	1. hely lány
2009.július 06-10.	-	Dán-német torna	- Balatonfüred-		1. hely lány 94-es
					1. hely lány 92-es
2009.aug.03-aug.09.-		edzőtábor	- Simontornya	-	lány
2009.augusztus 19-23-		Balaton Kupa	- Fonyódliget	-	1. hely lány
2009.augusztus 24-26-		Fradi Kupa	- Budapest	-	5. hely lány

Diákolimpia Döntő, Gyöngyös

1.2.6. Közösségi sport helyzete (szabadidős egyesületek, csoportok, körök, s egyéb civil sport- és szabadidős formák és lehetőségek)

A közösségi sport szinte egyetlen formája a kispályás labdarúgás, mely szervesen Sárbogárdon üzhető. Ezen kívül néhány összefogás keretén belül kosárlabdázhatnak és asztaliteniszezhetnek az érdeklődők. A kistérség gazdasági helyzete alapvetően meghatározza a települések sporttal kapcsolatos viszonyát. Ami még biztatást adhat, hogy egy-egy falunap, búcsú még meg tudja mozgatni a kisebb településen élőket. A rendezvények lehetőséget biztosítanak arra, hogy a térségi –általában sárbogárdi- sportegyesületek bemutatókon adjanak ízelítőt a sportág legjellemzőbb ismérveiről (pl. Baranta bemutató). Ezek a bemutatók sikeresek, de aktív mozgást nem igényelnek a nézőktől. A falunapokon kívül egy-egy településen hosszabb-rövidebb ideig működnek különböző klubok, érdeklődési körök. Ezeket a programokat általában lelkes és hozzáértő, bár végzettséggel nem minden esetben rendelkező vezetők szervezik. Ilyenek az aerobic, jóga, amatőr kézilabda, asszonytornák.

1.2.7. Önkormányzati és vállalkozói, oktatási, egészségügyi, közművelődési, kulturális, továbbá egyházi (stb.) sportintézmények

Sárbogárd város sportlétesítményei

Az Önkormányzattal megállapodási szerződésben álló sportszervezetek

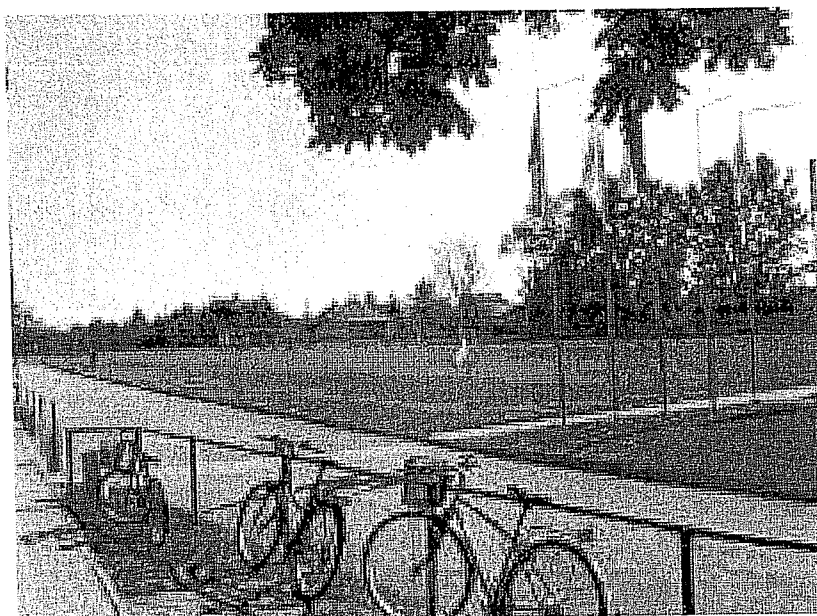
A sportlétesítmények neve	A szervezet neve
Sárbogárd - Sárszentmiklós Sporttelep 7003 Sárbogárd, Tánicsics Mihály u. Hrsz. 4938	Sárszentmiklói Sportegyesület
Sárbogárdi Labdarúgópálya 7000 Sárbogárd, Ady Endre u. Hrsz. 1083	Sárbogárdi Labdarúgóklub

A Sárbogárdi Önkormányzat intézményei és sportlétesítményei

Központi Általános Iskola, Óvoda, Családsegítő és Gyermekekjóléti Szolgálat 7000 Sárbogárd, József A. u. 14. Hrsz. 552/2	Labdarúgó pálya: 2 db Kézi-, kislabdapálya: 1 db Atlétikapálya: 1 db Sportcsarnok: 1 db Tornaterem: 1 db Tornaszoba: 1 db
Központi Általános Iskola, Óvoda Családsegítő és Gyermekekjóléti Szolgálat Szent István Általános Iskola 7000 Sárbogárd, Szent I. u. 79-82.	Kézi-, kislabdapálya: 1 db Tornaterem: 1 db

Hrsz. 1309	
ÁMK Sárszentmiklósi Általános Iskola 7003 Sárszegárd, Köztársaság u. 171-173. Hrsz. 4836	Kézi-, kislabdapálya: 1 db Tornaterem: 1 db
Sárszegárdi Labdarúgópálya 7000 Sárszegárd, Ady Endre u. Hrsz. 1083	Labdarúgó pálya: 2 db Öltöző Lelátó
Sárszegárd - Sárszentmiklós Sporttelep 7003 Sárszegárd, Tánacsics Mihály u. Hrsz. 4938	Labdarúgó pálya: 1 db Atlétikapálya: 1 db Öltöző Lelátó Műanyag bevonatú, többfunkciós pálya: 1 db

Sárszegárdi műanyag bevonatú sportpálya létrehozása

Sárszegárdon a civil közösségi élet képviselői a helyi szervezetek, egyesületek, csoportok és klubok. A civil szféra zömét a *sportszervezetek* alkotják, akik nagyban hozzájárulnak a város sporteseményeinek irányításához, a mozgás, egészséges életmód hirdetéséhez. A két nagy sportlétesítmény mellett 2004-ben átadásra került a minisztériumi támogatással felépített többfunkciós, műanyag bevonatú sportpálya, amely a labdarúgás mellett, még számos sportág gyakorlására lehetőséget nyújt.

1.3. Sport és szabadidős rendezvények, akciók, szolgáltatások felmérése

1.3.1. Kistérségi sport és szabadidős rendezvények

Nézzük ismét településekként:

Alap

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, szinterek

- óvoda
- általános iskola-tornaterem, sportudvar
- művelődési ház
- Alapi Vadászház

Sport-és szabadidős jellegű szervezetek, közösségek

- Alapi Sport Egyesület
- Labdarúgó Szakosztály
- Általános Iskolai Röplabda csapat
- Nyugdíjas Klub

Hagyományos sport-és szabadidős jellegű rendezvények, programok

- 5Falu Fesztivál-Sárbogárdi Kistérség 10 településének amatőr előadói, művészeti vetélkedője
- Adventi ünnepség sorozat
- Országos „B” kategóriás díjugrató lovasverseny
- Pünkösdi Néptánc Találkozó

Alsószentiván

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, szinterek

- óvoda
- általános iskola-tornaterem, sportudvar

Cece

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, szinterek

- óvoda
- általános iskola-tornaterem, sportudvar
- művelődési ház

Sport-és szabadidős jellegű szervezetek, közösségek

- Cece Hunor Vadásztársaság
- Cece Községi Kézilabda Club
- Cece Polgári Sportegyesület
- Gerlice Néptáncgyűttes

Hagyományos sport-és szabadidős jellegű rendezvények, programok

- Húsvét a Gerlice Néptánc Egyesület rendezésében
- Tavaszköszöntő-Fejér Megyei néptáncsoportok találkozója
- Juliális
- Piszkeri Napok
- Szüreti Mulatság
- Márton- napi vigasságok

Hantos

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, szinterek

- óvoda
- általános iskola

Igar

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, szinterek

- óvoda

Mezőszilas

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, szinterek

- óvoda
- általános iskola-tornaterem, sportudvar
- művelődési ház

Sport-és szabadidős jellegű szervezetek, közösségek

- Mezőszilas Kulturális, Sport és Szabadidő Egyesület
- Németh László Ifjúsági és Kulturális Egyesület
- Mezőföld Horgászegyesület
- Mezőföld Vadásztársaság
- (Mezőszilas) -Siófok KC - Serdülő csapat (NBI)

Hagyományos sport-és szabadidős jellegű rendezvények, programok

- Általános iskolai magas szintű kézilabda oktatás
- Falurészek közötti labdarúgó bajnokság
- Erős Emberek vetélkedője
- Szilveszteri gyalogtúra a Fűz-völgybe

Nagylók

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, szinterek

- óvoda
- általános iskola-tornaterem, sportudvar

Sport-és szabadidős jellegű szervezetek, közösségek

- Nagylóki Sportegyesület

Sárbogárd

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, szinterek

Sport-és szabadidős jellegű szervezetek, közösségek

- Sárszentmiklósi Sportegyesület
- Labdarúgó Sport Club Sárbogárd
- Sárréti Íjász Club
- Sárbogárdi Asztalitenisz Klub
- Black Time Sport és Kulturális Egyesület
- Sárbogárdi Lovas Egyesület
- Delta Testépítő Klub
- D-13 Postagalambsport Egyesület
- VAX Kézilabda Egyesület Sárbogárd
- Sárbogárdi Kosárlabda Club
- Fejér Megyei Természetbarát Szövetség Városi Bizottsága
- Flórián 07 Lövészklub

A sárbogárdi sportintézményeket részletesen bemutattuk az 1.2.7 fejezetben.

Sáregres

Hagyományos sport-és szabadidős jellegű rendezvények, programok

- Lovasnap, Sáregresi Vigasságok

Vajta

Sport-és szabadidős jellegű intézmények, színterek

- Óvoda
- Hévízfürdő-és Ifjúsági tábor
- Aucost Holiday Park
- Lovasmajor
- Bibliaiskola
- Rucz –Farm

Sport-és szabadidős jellegű szervezetek, közösségek

- Vajtáért Közhasznú Egyesület
- Vajta Polgári Sportegyesület

- Őszirózsa Népdalkör
- Napralforgócska néptáncsoport
- Gyöngyvirág hastáncsoport
- Dance Forever hip-hop táncsoport

Hagyományos sport-és szabadidős jellegű rendezvények, programok

- Szezonzáró Strandfesztivál
- Szüreti felvonulás és bál
- Nőnap bál
- Majális

1.4. A helyzet összefoglaló elemzése (SWOT táblázat)

Erősségek	Gyengeségek
A múltban elért sporteredmények példaként állíthatók valamennyi jelenlegi sportoló számára.	Gondnoki állások általános hiánya, aki felügyelné a sportlétesítményeket és eszközöket.
Szép természeti környezetből adódó sport-, szabadidős-és turisztikai potenciál	Nincs lehetőség a szabadidősportra hétköznapi 16 óra után, és hétvégén.
A kistérség településeinek sport-, szabadidős-és turisztikai hagyományai	Információhiány, programegyeztetés hiánya
Meglévő sport-és szabadidős létesítmények, művelődési házak, faluházak, jól kiépített turistautak	Szakemberek hiánya, legalább segédedzői minősítéssel.
Kreatív, aktív emberek	Létesítményi feltételek jobbá tételére, hogy nagy tömegeket megmozgató eseményeknek is helyet tudjon adni.
Nagyszámú civilszervezet	Nincsenek közös célok, közös jövőkép.
A kistérség jó földrajzi elhelyezkedése (főváros közelsége, autópálya)	Nincs a kistérségnek sportarculata.
Vannak jól működő sportegyesületek (kézilabda, gyermek és felnőtt labdarúgás, íjászat) amelyek országos és nemzetközi szinten is kimagasló eredményeket érnek el.	A kistérségre vonatkozó információk nem jutnak el a települések lakosságához
Hagyományos sportprogramok sokasága	Szakképzett játékvezetők hiánya.
A kistérség településeinek többsége jó hangulatú falunapok, sportnapok szervezésével biztosít sportolási és szabadidős tevékenységre lehetőséget a településen élők számára.	Hiányoznak a partneri kapcsolatok
Falunapok (benne sport) sorozata	Utcai, mindenki számára hozzáférhető sportolási lehetőségek kialakítása
Sport és aktív szabadidő igényes eltöltésének erősödése	A szféra érdekképviselője, érdekérvényesítője nem elég hatékony
Meglévő együttműködések, új kezdeményezések	Érdeklődés hiánya, az emberek inaktivitása.

Lehetőségek

Veszélyek

Meglévő túraútvonalak további bővítése infrastruktúrájuk kiépítése a települések érintésével	Az együttműködő, „kitaláló, működtető” sportszakmai munkacsoport tagjai lemorzsolódnak, fluktuálódnak
Kistérségi sportnapok a közös értékekre alapozva (történelmi-, nemzetiségi)	Összefogás hiánya miatt lemaradunk a régiós és országos források megszerzéséről
Kistérségi sportportál, elektronikus hírlevél indítása, fejlesztése	A települések –a csökkenő állami normatív támogatások következtében–nem tudják támogatni a sport és szabadidős tevékenységeket.
Kistérségi sport-és szabadidős szervezetfejlesztés (bizottság, mikro térségi sportszakmai munkacsoportok, sport-és szabadidő menedzser)	A sportlétesítmények állapota romlik.
Közös programfüzet, időszaki lap megjelenítése	„Nem merünk álmodni”
Sport és szabadidős portfóliók összeállítása, egyéni kistérségi arculat létrehozása	Továbbra is megoldatlan marad a rendszeres információáramlás
Közös fejlesztési, pályázati alap létrehozása (önrész finanszírozásához)	Településeken belüli ellenállás az új kezdeményezésekkel, a nyitással szemben
Kistérségi sport és szabadidős stratégia megalkotása	Régi módszerekkel akarunk új helyzeteket megoldani
Kistérségi szintű sportversenyek, bajnokságok, vetélkedések szervezése, a helyi sport-és szabadidős csoportok civil szervezetek bemutatkozása	A kistérségben működő sportegyesületek száma tovább csökken.
Hatékony közös külső kommunikáció, marketing	Változatlanul párhuzamos fejlesztésekben gondolkodnak a települések
Rendszeres műhelymunka, szakmai segítségnyújtás, képzések	A választások után ismét újra kell építeni a kapcsolatokat

Javaslatok a lehetőségek kihasználására

- A sport és szabadidős létesítmények infrastrukturális fejlesztése (infokommunikáció, többfunkciós létesítmények) a létező intézményi háttér vonzóbbá tételére

- Tematikus túraútvonalak kialakítása, a természeti értékek felmérése és bemutatása, túravezetők képzése.
- Szomszédolás – térségi túranapok. (gyalogos, kerékpáros)
- Diákolimpia – népszerűbb sportágakban bajnokság, sportvetélkedő a kistérség iskoláinak bevonásával.
- Rendszeres (évente) kistérségi hagyományörző sport-és szabadidős fesztivál megrendezése változó helyszínekkel az országos híró volt-és jelenlegi élsportolók bevonásával, történelmi játékok a jelentős épített és szellemi örökségre alapozva.
- Kistérségi sport-, szabadidős-, kulturális napok szervezése
- Partner települések fesztiválja - olyan komplex, két-háromévente megrendezendő program szervezése - amely a sokszínű és kiterjedt testvér települési kapcsolatokat kihasználva nemzetközi szinten is ismertté tudja tenni a kistérség kivételes természeti-, sport-, szabadidős-, kulturális-és gazdasági adottságait.
- Kalandtábor szervezése gyerekek számára, a széles spektrumú történelmi örökséget és nemzetiségi hagyományokat megismertetve, továbbadva.
- Kistérségi szintű sportközigazgatás megteremtése, fejlesztése, folyamatos működtetése.

Javaslatok a veszélyek kezelésére

- Kistérségi sportmenedzser alkalmazása a programok összehangolása, hatékony szervezése érdekében.
- Pályázatíró team felállítása, képzése annak érdekében, hogy a hazai és az Uniós szakmai fejlesztési forrásokra a kistérség eredményesen tudjon pályázni.
- Kistérségi Sportszakmai Munkacsoport folyamatos működtetése, az együttműködési kezdeményezések erősítése, fenntartása, a hatékony szakmai érdekérvényesítés miatt.
- Kistérségi sportszervezetek fórumának megszervezése a partneri kapcsolatok kialakítása, a jó módszerek és az információk átadása érdekében.
- Falunapok, búcsúk összehangolása, programok, csoportok kölcsönös részvétele révén a települések megismerik egymás sport-és szabadidős tevékenységét.
- Kistérségi sportportál és elektronikus hírlevél létrehozása, működtetése; időszakos nyomtatott kistérségi programfüzet összeállítása a külső és a belső tájékoztatás, információ csere és marketing érdekében.
- Egységes sport-, szabadidős-és turisztikai arculat kialakításával az identitás erősítése, amely révén hatékonyabb marketing válik lehetővé.

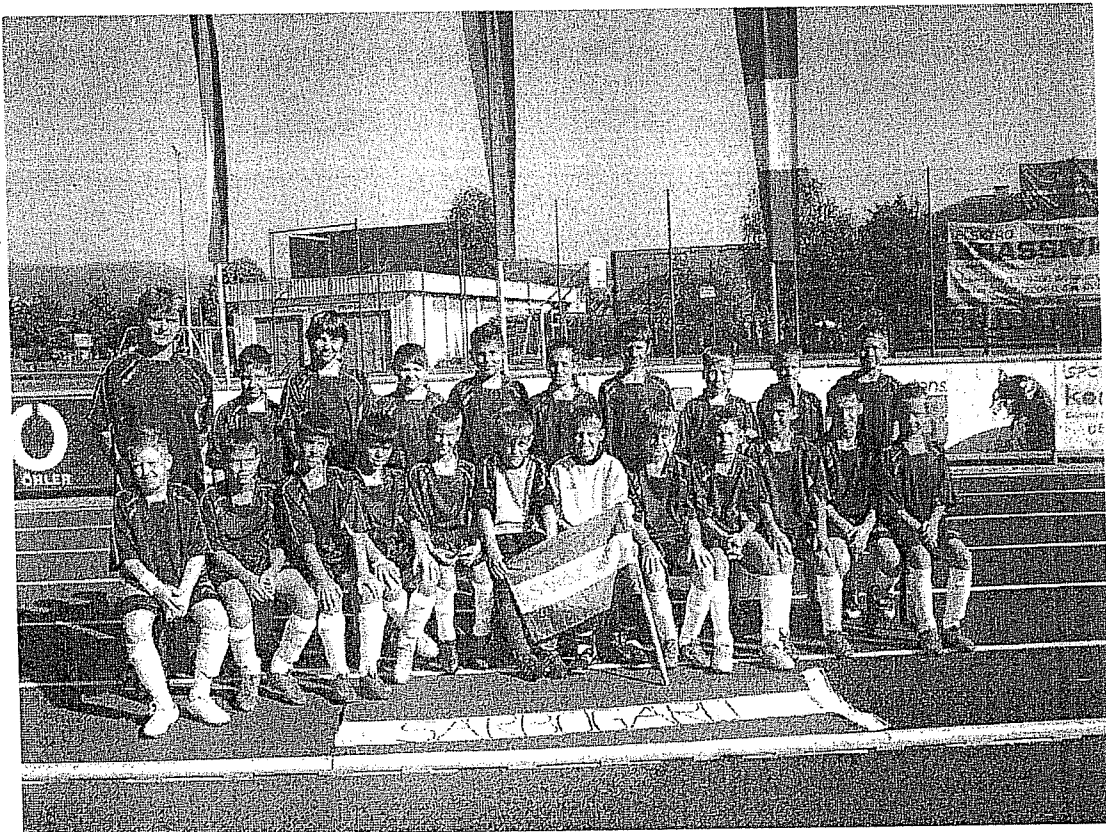
- Médialánc – helyi TV-műsorok cseréjével a kistérség településein élők több információhoz jutnak.

2. A sport és szabadidős jövőkép, stratégia intézkedése

A sport és szabadidős stratégiához szükséges jövőképet *három idődimenzióban* (2020-2025, 2013-2015, 2010-2011) szükséges kidolgozni. A jövőkép azonban így nem csak a helyzetképtől függ, hanem a választott jövőképtől. Ezért a jövőkép három idődimenziójában *más-más a feladat*: a hosszú távú vízió a kistérség választott jövőképét fogalmazza meg, a középtávú vertikális-horizontális célrendszerek már a helyzetkép és a választott jövőkép ismeretében átfogó fejlesztési irányokat ismertet, végül a következő években esedékes, elsőként elkezdhető fejlesztésekhez intézkedéseket és projekterveket dolgoz ki.

1. *Hosszú távú vízió, 2020-2020*: a kistérség saját, önálló, maga által választott sport és szabadidős fejlesztési jövőképének tömör, tételes megfogalmazása.
2. *Középtávú átfogó vertikális célok, 2013-2015*: sport és szabadidős fejlesztésben a vertikális céloknak minden fontosabb területekre ki kell terjedni. A középtávú célokat a hosszú távú jövőképből kell levezetni, de már figyelembe kell venni a helyzetkép alapján látható feltételeket.
3. *Középtávú átfogó horizontális célok 2013-2015*: életminőség, fenntarthatóság, esélyegyenlőség, tudásfejlesztés, technológiafejlesztés, intézményfejlesztés, stb.

Wolfsberg-Kupa, Ausztria

A fenti követelmények miatt a kistérségi stratégia készítésénél olyan általános *összefüggési rendszer* alakul ki, amely az a tervezők mellett, a döntéshozók, érintettek széles köre vesz részt. Lényeges követelménye a tervezési folyamatnak a célokon, feladatokon kívül a kapcsolati elemek, módszerek jól szabályozottak, dokumentáltak és

2.2. Átfogó tíz vertikális cél (tíz beavatkozási terület) 2013-ig

<p>A. (részvétel a regionális, nemzeti és globális sport világában)</p> <p>Kistérségek közötti koordináció, tudáscsere, együttműködés (pl. közös versenyek szervezése), a cél.</p> <p>A kistérség hangolja össze a programjait, lehetőségeit a régióval, a megyével a szomszédos kistérségekkel.</p>	<p>B. (kistérségi versenysport fejlesztése – kistérségi sportnemzet program)</p> <p>Egységes utánpótlásprogramok, annak támogatási elveinek a kidolgozása 2013-ig. Sportágak meghatározásával, egyesület és oktatási intézmények együttműködésével segíteni kell a települések versenysportját.</p> <p>Pl. labdarúgás, kézilabda, íjászat</p>	<p>C. (közösségi sport- és szabadidő önfejlesztés – kistérségi sportoló nemzet program)</p> <p>Kistérségi programtár elkészítése, amely a kistérség értékeit, programkínálatát mutatja be. A kistérségben, vagy a kistérségben élőkhöz számára folyamatosan rendezzenek táborozásokat.</p>	<p>D. (egészség-megőrzés-, és fejlesztés, új életminőség program)</p> <p>A hagyományos sportok és kultúrák (lovassportok, íjászat, vadászat, horgászat, természetjárás stb) nagyobb megbecsülése és támogatása.</p> <p>A fogyatékkal élők különböző csoportjai sportolási lehetőségeinek bővítése.</p>	<p>E. (a sport révén a kistérségi tudástársadalomban közösségfejlesztés)</p> <p>A kistérség honlapján belül jön létre az önálló kistérségi sportportál, a szakma specifikus helyi tudásbázisa, az adatgyűjtés rendszere, a tájékoztató rendszer, s az elektronikus levelezési rendszer, a kistérségi sportportál lássa el a közösségi sport és szabadidő programok szervezését is, illetve szerveződjön meg az itt dolgozó edzők, tanárok szervezők olyan fóruma, mely lehetőséget jelent az együttgondolkodásban.</p>
---	--	---	---	---

<p>F. (sport- és szabadidő-gazdaság fejlesztése) Fontos lenne a természeti adottságokat kihasználni a lovas és kerékpáros szolgáltatásokat elterjeszteni</p> <p>Alapvető feladat a kistérségi sport-és szabadidős pályázati alapok kialakítása, a projektek kidolgozásához a szakmai és pénzügyi feltételek megteremtése.</p>	<p>G. (sport és szabadidős oktatási-képzési program) A kistérség fejlesztési elképzeléseinek megfelelő, humán erőforrás igényéhez igazodó oktatási-képzési programok elkészítése, összehangolása.</p>	<p>H. (fenntartható fejlődés és a sportprogram összefűzése)</p> <p>Globális-lokális természeti-környezeti (ökológiai) válságok megelőzése. Vonzó életter, település-és környezetkép kialakítása. Sport és szabadidős tevékenységek szélesebb körben történő igénybevétele.</p>	<p>I. (új mentalitás a sportban, s mentalitás-fejlesztés)</p> <p>A térség sportsikerei formálják, alakítják a közösségi, és a versenysportban közreműködők szemléletét. A szemléletformáláshoz szükséges kommunikáció háttérét ki kell alakítani. A közösségi sport fontosságára nagy hangsúlyt kell fektetni.</p>	<p>J. (új szabadidő kultúra és kultúra-fejlesztés) A kistérség sport –és kulturális rendezvényeinek összekapcsolása. A hagyományos lakossági igényekre épülő sajátos programok tradíciók erősítése.</p>
--	--	---	---	--

<p>3. Átfogó horizontális célok (egyaránt hatnak mind a tíz vertikális célra) 2013-ig</p> <p>TUDÁS- és GONDOLKODÁSEJLESTÉS: EU stratégiai, magyar sportstratégia kistérségi megismertetése, képzések, továbbképzések. Információs háló kiépítése. Az oktatási kínálat segítse elő az új tudás, mentalitás befogadását, biztosítson lehetőséget a szükséges szakmai háttér kialakításához.</p>	
<p>K. első horizontális célcsoport</p>	<p>KISTÉRSÉGI TUDAT FEJLESZTÉSE: Egymás értékeit ismerő, arra építő települések összehangolt tudatfejlesztő munkája eredményeként formálódjon, erősödjön a kistérség önértékelése, önbecsülése. A kistérség adottságai, sport és szabadidős kínálata segítse a kistérségi tudta kialakítását. A kistérség lakosságában erősödjön a helyi minőségi programok iránti igény. A kistérségben élők találjanak a kistérség programkínálatában az érdeklődési körüknek megfelelő tevékenységi formákat.</p> <p>LOKÁLIS DEMOKRÁCIA FEJLESZTÉSE: Önkormányzatokon belül előkészítés, tervezés, szervezés. Kistérségi szintű koordináció- Sport Munkacsoport közreműködésével. Civil szervezetek bevonása a sportszervezésbe.</p>
<p>L. második horizontális célcsoport</p> <p>M. harmadik horizontális célcsoport</p>	

<p>N. negyedik horizontális célcsoport</p>	<p>TECHNOLÓGIA FEJLESZTÉS: Létesítmények (tomatermek, sportpályák), tárgyi eszközök (sporteszközök) fejlesztése, biztosítása. A tevékenységek eredményes, balesetmentes folytatásához állapotfelméréseket, karbantartási, fejlesztési terveket kell készíteni. Biztosítani kell a korszerű módszertani ismeretek megszerzésének, alkalmazásának lehetőségét (képzések, szakkönyvek, informatikai eszközök)</p>
<p>O. ötödik horizontális célcsoport</p>	<p>INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS: Oktatási, kulturális intézményfejlesztéssel a sport fejlesztésének a javítása, sport munkaközösségek szervezése. A sport és szabadidős tevékenység infrastruktúrális feltételei minél szélesebb csoportoknak biztosítsák az egészséges életmódhoz szükséges mozgási feltételeket.</p>

Készítette: Varga Csaba, 2007

3. A hosszú távú stratégia 2020/2025-ig

Sárbogárd és a Sárbogárdi Kistérség szociális szempontból hátrányos kistérség. A munkahelyek hiánya és ennek következtében jelentkező magas munkanélküliség rányomja bélyegét a kistérség sport-és szabadidős, kulturális életére.

A kistérség élsportjának és utánpótlás-nevelésének eredményesebbé, hatékonyabbá tétele segítheti a közösségi sport fejlődését. A versenysport infrastrukturális feltételei nem csak a versenysportban aktívan résztvevőknek, hanem a közösségi sportban résztvevőknek az igényeit is ki tudják elégíteni. A versenysport eredményei kedvezően hatnak vissza a kistérség közösségi sportjára. Mindezek hosszabb távon visszahatnak a térség társadalmi teljesítőképességére, a térségben élők egészségi állapotára, életérzésére.

A még csírájában létező információs háló olajozottan működő szerveződéssé válik, a kistérségi honlap segítségével bárki naprakész információkkal rendelkezhet majd a kistérségben szervezett sporteseményekről. Az információs oldal segítségével egyre több egyesület, civil szervezet szerezhet tudomást egymás létezéséről, egyre több vállalkozó lesz érdekelt abban, hogy támogassa a sportot.

Már az óvodákban, iskolákban erősíthető a mindennapi mozgás megkedveltetése. Nő majd a diáksport-és szabadidős rendezvények száma, az utánpótlás-nevelés térségi szinten átlátható, rugalmas rendszerré szerveződik.

A települési szintű sportprogramok közösségépítő hatásúak, erősítik az összetartozás érzését.

3.1. Átfogó tíz vertikális cél 2013-ig

A) Kidolgozásra kerül, hogyan kíván a Sárbogárdi Kistérség részt venni a nemzeti és globális sport világában. Ehhez első lépésben ki kell dolgozni a kistérség sport szerkezetét, el kell érni, hogy minden településen legyen sportot koordináló személy. Kapcsolódni kell az országos szervezeti elvárásokhoz, de építeni kell a helyi sajátosságokra is. Lényeges elvárás, hogy a települések rendelkezzenek minimális, sportlétesítményekkel, bővítésükhöz, felújításukhoz igénybe kell venni minden lehetséges pályázati forrást. Az évente odaítélhető díjak segítségével hagyományt teremthetünk. Kistérségünkben évek óta megrendezésre kerül egy Teremlabdarúgó Bajnokság, mely során a térségi futball csapatok mérik össze tudásukat. A verseny sikere garantálja, hogy hagyomány teremthető. A kistérség programkínálatának bemutatására el kell készíteni egy kistérségi programtárat, amely bemutatja a kistérség sport-és szabadidős programkínálatát, sportlétesítményeit.

B) A kistérségben párhuzamosan fejlődjön a versenysport és a szabadidős tevékenységet fejlesztő közösségi sportélet. A kistérségi szabadidős programokban élvezzenek prioritást a családok, a civil egyesületek, a kistérségi közösségi sportfejlesztések. A lakossági igényeket, a tradíciókat, a feltételeket figyelembe véve a kistérségen belül egy

rendszerbe kell összeállítani a sportprogramokat, a hosszú távú fejlesztés vonatkozásában. A versenysport kereteiben kiépített sportági utánpótlásrendszer legyen alapja az életen át, tartó sportolásnak. Több generáció együttes mozgáskultúrájának kiépítését elősegítő sportkínálat tervezése, folyamatos bővítése.

C) Fontos cél, hogy a kistérségben folyamatosan kerülhessenek megrendezésre közösségi sport és szabadidős programok, többek között komplex nyári táborozások. Jó lenne minden település együttműködésével egy összefoglaló éves programkínálatot összeállítani, melyben szerepelnek az adott település hagyományos éves programjai, és ezek egy programfüzet formájában a lakosság rendelkezésére állnak.

D) Annak érdekében, hogy a legszélesebb rétegeknek jelentsen örömet a mozgás, támogatni kell, hogy a hagyományos sportok és kultúrák (lovassportok, íjászat, vadászat, horgászat, természetjárás) minél elterjedtebb legyen, a lovassport a térségben még nagyobb megbecsülésnek örvendjen. Fontos a fogyatékkal élők különböző csoportjai számára biztosítani a sportolási lehetőségeket. Sok helyen nem ismert, hogy a fogyatékkal élőknek egyáltalán milyen sportolási igényeik lennének.

E) Létre kell hozni a kistérségi honlap részét képező sportportált, mely lehetővé teszi majd a közösségi sport –és szabadidős programok szervezését is, illetve meg kell szervezni a térségben dolgozó edzők, tanárok, szervezők fórumát, amely lehetőséget biztosít az együttműködésre, együtt gondolkodásra.

F) A kistérségi sport-és szabadidős gazdaság fejlesztése esetében a sportfejlesztés és a turizmus egymást erősítik. Fejlesztési irány, hogy a természeti adottságokat kihasználva lovas-, kerékpáros szolgáltatások terjedjenek el. Ehhez szükséges a kistérségi sport-és szabadidős pályázati alapok kialakítása. Kerüljön kidolgozásra annak módja, hogy a kerékpáros turizmus milyen lehetséges módon fejlődhet, illetve hogyan kapcsolódhat a térségben élők, illetve az idelátogatók sporttevékenységéhez.

G) A versenysport és az utánpótlás nevelés fejlesztése egy olyan kitörési pont, amely hatásával a közösségi sporton keresztül a kistérségben élők életminősége pozitív hatást képest gyakorolni. Ehhez el kell készíteni a kistérség húzó sportágainak fejlesztésére vonatkozó programjait (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda). Gondoskodni kell arról, hogy a versenysporttal, az utánpótlással foglalkozó szakemberek részt tudjanak venni a fejlesztési programokhoz illeszkedő képzéseken, szakmai konferenciákon. Az oktatási nevelésbe épüljön be az utánpótlás-neveléshez kapcsolódó szakmai tartalom. Az oktatási intézményekben az utánpótlás neveléshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell.

H) A kulturális örökségek megőrzése, kihasználásának fejlesztése és védelme, a turisztikai jellegű beruházások és azok pozitív hatásai, a sport-, és szabadidős-és kulturális rendezvények egészséges ötvözetének és számának növekedése mind a minőségi élet felé mutatnak. A fellendülő turizmus, sportturizmus számos új munkahelyet is teremthet. A beruházások nemcsak az idelátogatóknak, hanem a helyi lakosoknak is kedveznek, hiszen a fejlesztések által vonzóbb, „lakhatóbb” helyé válhat a térség. A turisztikai sport-és kulturális létesítmények, illetve a vonzó lakókörnyezet kialakítása együtt jár az épített környezet rendezésével, mely során az, nagyobb összhangba kerül a természetes környezettel. Az

egészséges életmód térhódítása és a javuló jövedelmi viszonyok hosszú távon maguk után vonják az egészségügyi költségek csökkenését is.

I) A versenysport és az utánpótlás-nevelés jelenlegi támogatási rendszere nem, vagy csak kis mértékben képes kistérségi szinten biztosítani az egyesületeknek az eredményes felkészüléshez szükséges anyagi háttérrel. Célszerű egy olyan kistérségi sport –alap létrehozása, amely a kistérség egésze szempontjából fontos versenysport, és utánpótlás – nevelés feltételrendszerének, működésének a támogatását hivatott támogatni, emellett a kistérség sportirányításának működési kiadásainak fedezetét is tudja biztosítani.

J) A kistérségi program kínálatának bemutatására el kell készíteni egy kistérségi programtárat, amely bemutatja a kistérség sport-és szabadidős programkínálatát. Ehhez a programkínálatához a kistérséget bemutató kiadványokra, megfelelő tartalommal rendelkező internetes portálra van szükség. A média és az internet segítségével ki kell alakítani, és működtetni kell a kistérségi sportinformációs rendszert.

3.2. Átfogó horizontális célok 2013-ig

A horizontális célok értelmezése

K.

Minden területen kiemelt feladat a tudások teremtése, kistérségi sport információs rendszer, kistérségi munka-és mozgáskultúra, hagyományok kutatása, fejlesztése és kiszélesítése. A sport pályázatokkal kapcsolatban meg kell kezdeni a civil egyesületekkel való együttműködés lehetőségeinek feltárását, illetve lehetőség teremtése arra, hogy ezek az egyesületek megtalálják a kapcsolatot egymással is.

A kistérségi honlap keretein belül megvalósuló sport portál lehetőséget nyújt egy olyan adatbázis létrehozására, mely alapja lehet a kapcsolatteremtésnek és kapcsolattartásnak. Folyamatosan frissülő információkkal ösztönzi a sport és turizmus kapcsolódási pontjainak kiépítését, tájékoztat pályázati lehetőségekről.

L.

A kistérség településein már hagyományosan megrendezésre kerülő falunapokon minél több sport és szabadidős tevékenység közül választhassanak az érdeklődők. A közösen végzett tevékenység növeli a települési kohéziót. A kistérségi szinten szervezett sport-és szabadidős tevékenység pedig a kistérségi kohéziót erősíti.

A lovas sportok erősítése a kistérség életében, mely felértékeli a közösségi élményt és elősegíti a szemléletváltást.

M.

A szakmai együttműködés sikere érdekében a kistérség, valamint a kistérségben működő sport és szabadidős szervezetek, intézmények kapcsolatot tartanak fent a megyei, regionális, és az országos szervekkel. Törekedni kell arra, hogy a kistérség minél több sporttal és szabadidős tevékenység szervezésével foglalkozó szervezete rendelkezzen napjaink kommunikációjához szükséges eszközrendszerrel és tudással. Ezeknek az eszközöknek a használata gyorsabbá, hatékonyabbá teszi a kistérségen belüli kommunikációt.

N.

Ma már nem csak a versenysport, hanem a közösségi sport is függ a sporttechnológiák, sportmódszerek folyamatos fejlesztésétől. A technológia fejlesztés jellemzően a sportban-és szabadidős tevékenységben érintett felnőtt korosztályú szakemberek oktatását, képzését jelenti.

Kiemelten fontos a sportpályák tárgyi eszközeinek fejlesztése, illetve biztosítása, a lovas sport feltételeinek, illetve az egyéb helyi sportlehetőségek feltételeinek biztosítása. Ez az önkormányzati források szűkössége miatt jórészt pályázatok által, helyi vállalkozók, egyesületek támogatása segítségével tűnik megvalósíthatónak.

O.

A kistérségi sporthoz, az utánpótlás-neveléshez egyaránt elengedhetetlen, hogy a szervezetek jól felszerelt, korszerű létesítményekben végezhesék tevékenységüket. Így várható csak el, hogy az érintettek szívesen vegyenek részt a különböző sporteseményeken, és a szülők így ösztönözhetőek arra, hogy gyermekeiket sportolni vigyék, ha kulturált, higiénikus körülmények között végezhetik ezeket a tevékenységeket, megfelelő szakmai irányítás mellett.

A szerteágazó feladatok szükségesség teszik az intézményfejlesztést, azaz egy kistérségi sportbizottság működtetését.

Kézilabda férfi megyei I. osztály

4. A sport és szabadidős stratégia konkrét projektjei

4.1. Kiemelt projektek 2012-ig

4.2. A teljes projekttáblázat

A. Részvétel a regionális, nemzeti és globális sport világában

A. 1. A sport és szabadidős kistérség lokális és globális tengelykapcsoló szint Össze kell állítani a kistérségi programkínálatot. Kistérségek közötti programok tervezése.	A. 2. A kistérségek együttműködésének erősítése minden régióban Közös projekt készítésével, szervezésével közösségi programok lebonyolítása. Régióon belüli adottságok kihasználása.	A. 3. A hálózati logika és horizontális együttműködés alkalmazása a kistérségi sportban Települések és kistérségek közötti szakmai kapcsolatfelvétel, gyakorlati programok egyeztetése, szervezése.	A.4. Sport-kistérségek (sportvárosok és sportfalvak) díj alapítása és cím odaítélése Minden évben kapjanak díjat a legjobb települések a magas minőségű sport és szabadidős tevékenységek elismeréseként. Kistérségi sportdíjakat kell alapítani, ezzel ösztönözve a kistérségben élőket, hogy sportoljanak.	A. 5. Országos kistérségi stratégia- és projekttár létrehozása Létre kell hozni egy kistérségi sport adattárat, amely teljesen nyilvános, bárki számára elérhető, és mely tartalmazza mindazon szervezeteket, kezdeményezéseket, melyek a kistérségben működnek.
--	---	--	---	---

B. Kistérségi versenysport fejlesztése – kistérségi sportnemzet program

<p>B. 1. Egy kiemelt versenysport – egy kistérség koncepció versenysportos arculat felépítése Világbajnokokat a kistérségi versenysportból program</p> <p>Az íjászat, asztalitenisz, kézilabda sportágak támogatása. Az eddigi eredmények miatt kiemelkedő tehetségű kézilabda, hip-hop sportágakban jeleskedő fiatalok támogatása.</p>	<p>B. 2. Egy UP Műhely – egy kistérség koncepció - A versenysportot támogató kistérségi utánpótlás nevelés projektje</p> <p>Utánpótlás neveléshez összefogott, kistérségi koordinációra van szükség. Az egyes szakosztályok közös utánpótlás nevelés programokat dolgozhatnak ki, melyek példaértékek lehetnek.</p>	<p>B. 3. Kistérségi sport és szabadidős központok építése projekt</p> <p>A Sárbogárdi kistérség központjában olyan sportközpontot kell létrehozni, melyben több sportág és szabadidős tevékenység is helyet kaphatna (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda)</p>	<p>B. 4. Sportkistérségi modellkísérletek indítása projekt</p> <p>Olyan húzó sportágakban, mint a labdarúgás, vagy a kézilabda kidolgozhatóak olyan programok, tervek, melyek megvalósulása után modell értékkel szolgálhatnak más kistérségek számára, akik a kipróbált, bevált programokat sikerrel alkalmazhatják.</p>	<p>B. 5. Egy sportoló „Arc” – egy öt támogató kistérség - Út a londoni olimpiáig projekt</p> <p>Élsportolók és utánpótlás korú gyermekek találkozója a pekingi olimpia jegyében. Az élsport példamutató hatásának bemutatása. Minél több kistérségben élő gyermek megismertetése különböző sportágakkal. (Pl. A Nagy Sportágválasz</p>
--	--	---	--	---

C. Közösségi sport- és szabadidő önfejlesztés – kistérségi sportoló nemzet program

--	--	--	--

D. Egészségmegőrzés-, és fejlesztés, új életminőség program

<p>D. 1. Egészségmegőrző és fejlesztő kistérségi sporthálózatok projekt</p> <p>Sport-rendezvényekhez, szabadidős programokhoz kapcsolódó egészségügyi szűrések (vércukor,</p>	<p>D. 2. Hagyományos sport és szabadidős kultúrák visszaállítása projekt</p> <p>A hagyományos sportok és kultúrák (lovassportok, íjászat, horgászat, természetjárás) nagyobb</p>	<p>D. 3. Iskolai sport-foglalkozások megújítása projekt</p> <p>Házi bajnokságok újraindítása, újjá szervezése. Kistérségi korosztályos bajnokságok beindítása. Mindennapos sportkör</p>	<p>D. 4. Fogyatékkal élők területi alapú szabadidősportjának, sportolási lehetőségeinek bővítése projekt</p> <p>Speciális versenyek megszervezése az érdekképviselői szervekkel egyeztetve. Sportolásuk</p>	<p>D. 5. NŐ az esély program a sportoló nők, sportoló édesanyák számára gyarapításáért</p> <p>Női sport prioritásának biztosítása, női szakosztályok működtetése</p>
--	---	--	--	---

vérnyomás, koleszterin... stb.)	megbecsülése.	megszervezése napközi, iskolai sportkör közreműködésével.	támogatása pályázati és központi támogatással.	(kézilabda, röplabda, labdarúgás). Nónapi sportnap.
------------------------------------	---------------	--	---	--

E. Sport révén a kistérségi tudástársadalomban közösség-fejlesztés

E. 1. Sportkistérségek fejlesztése a tudás- társadalomban projekt	E. 2. Kistérségi internetes sportportálok projekt	E. 3. A kistérségi sport szakemberek bekapcsolása a globális sporttudományba	E. 4. A tudástársadalom korszak követelményei szerint sportképzés projekt	E. 5. Szellemi sportok, terjesztése és támogatása projekt
A sport és a szabadidő hasznos eltöltésének megismertetése a kistérségben élőkkel, azokon a csatornákon, melyek rendelkezésre állnak. (sajtó, internet, hirdetőtáblák). Edzők, testnevelők képzése és aktív közreműködése.	A kistérségi honlapon sportportálok kialakítása. A helyi újság, televíziók lehetőségeinek a kihasználása.	A humán erőforrás fejlesztése érdekében szakmai képzéseket kell kezdemenyezni, szervezni. Edzők, versenybírók képzése szükséges. Konferenciák, kistérségi szintű továbbképzések szervezése.	Sporttársadalomban szerezzék meg a tudást, annak alkalmazását. Sportot érintő internetes portálok használata.	Kistérségen belül a szellemi sportok versenyszerű szervezése. Sakk, szellemi vetélkedők elterjesztése. Helyi és kistérségi versenyek szervezése iskolásoknak, felnőtteknek, senioroknak.

F. Sport- és szabadidő-gazdaság fejlesztése

--	--	--	--	--

G. Sport és szabadidős oktatási-képzési program

G. 1. Kistérségi sportakadémiák megszervezése és működtetése	G. 2. Sportedzők rendszeres tovább- képzése a versenysport erősítése, és a legjobb gyakorlatok elterjesztése érdekében	G. 3. Az önkéntes sport, a civil sport, a családi sport szervezőinek folyamatos képzése	G. 4. Új tananyag- fejlesztés a sportban és a szabadidős képzésben	G. 5. Új didaktika, új módszertan, új pedagógia a sportban program
Sportmenedzserek, sportvezetők képzése. Sportakadémiák megszervezése a kistérség	Edző-, sportvezető-,	A települések sportvezetőinek továbbképzést kell szervezni. Szülők, civiliek széles rétegét	A különböző kistérségi sport-és szabadidős képzéshez írásos, digitális, távoktatási	A jelenlegi legmagasabb színelvonalú oktatási módszerek, eszközök

központjában, a húzó sportágakban.	versenybírók képzése tanfolyami keretek között, lehetőség szerint a a kistérségi központban. A különböző sportágakban tevékenykedőknek folyamatos konferenciákat, képzéseket szükséges tartani, hogy a jelen kor technikai, technológiai részét megismerhessék, sikeresen alkalmazhassák.	be kell vonni a képzésbe, sportszervezésbe, rendezési feladatokba.	tananyagok készítése, (többek között új edzésreceptek, új edzői módszerek, új sportmérési technikák... stb.)	használata a képzésben, oktatásban.
------------------------------------	---	--	--	-------------------------------------

H. Fenntartható fejlődés és a sportprogram összefűzése

<p>H. 1. A fenntartható fejlődési dimenziói a sportfejlesztésekben</p> <p>Fontos, hogy kiemelt figyelmet kapjanak a sport, illetve szabadidős fejlesztések.</p>	<p>H. 2. A sport a természeti környezeti értékek megvédéséért</p> <p>Sportpályaépítésekre és azok felújítására több energiát és pénzt kell fordítani pályázat segítségével. A természeti értékek megatartásával sport és erdei pályák kiépítése. (Iringó Tanösvény, Rétimajor)</p>	<p>H. 3. Sport és szabadidős jövővízió projekt</p> <p>A fejlesztésekhez a kistérség dolgozzon ki rövid és hosszú távú terveket, a sportban növekedjen a jövőtudatosság.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wellness - zöldturizmus - életmód programok 	<p>H. 4. A kistérségi sport és szabadidős fejlesztések fenntarthatók legyenek</p> <p>Folyamatos fejlesztéssel, karbantartással a sportlétesítményeket modernizálni kell. A programokat igazítani kell a sportági szabályokhoz, a lakossági igényekhez. A létesítmények fenntarthatósága, működtetése kiemelt feladat.</p>	<p>H. 5. A zöld sportok prioritása és a fenntarthatóság garantálása</p> <p>Kiemelten fontos, hogy a kistérség természeti adottságai szem előtt tartva azokkal harmonizáló zölportsportokat is fejleszteni kell. A sportintézmények, épületek alkalmazzák a megújuló energiákat, figyeljenek az öko-barát hulladékhasznosításra.</p>
--	---	--	--	--

I. új mentalitás a sportban, s mentalitás-fejlesztés

<p>I. 1. Mentalitás fejlesztés kiemelt szerepe a sport és sportoló kistérségi projekteknél</p> <p>Tudás- és a tudatközpontú életformák</p>	<p>I. 2. A sport segítségével közösségi védőernyő kiterítése</p> <p>A térség adottságaira alapozva a sport és a szabadidős tevékenység az egyik</p>	<p>I. 3. Mentális fejlesztő gyakorlatok sportolóknak, szabadidős sportban résztvevőknek</p> <p>Az egyén szerepe a sportban, a</p>	<p>I. 4. „Sporttal a drog ellen program”</p> <p>Az oktatási intézményekkel, a civil szervezetekkel, a sportegyesületekkel,</p>	<p>I. 5. Mentális tréning központok a sportkistérségekben</p> <p>A sportegyesületek szerepe megnőtt, különösen a kistérségi központjában.</p>
---	--	--	---	--

megteremtése, elfogadása. Szakmai ismeretek, szemlélet, tudat formálás. Körülményekre, szociális helyzetre való tekintettel különösen fontos.	kitörési pont lehet. Ez különösen fontos a hátrányos helyzetű személyek rétegek esetében.	Ez közösségben, az edzések szerepe az egyén fejlesztésében.	az egészségüggyel együtt közösen kell fellépni az egészségre káros szokások, szenvedélyek ellen. Ehhez intézményi, települési, kistérségi szintű rendszeres vagy alkalmi sportrendezvényeket kell szervezni.	Mentális tréningek bevezetése, foglalkozások megtartása, kiemelt feladat a mozgássorok megtanításánál.
---	---	---	--	--

J. Új szabadidő kultúra és kultúra-fejlesztés

--	--	--	--	--

K TUDÁS- ÉS GONDOLKODÁS-FEJLESZTÉS

--	--	--	--	--

L. KISTÉRSÉGI TUDAT FEJLESZTÉSE

--	--	--	--	--

M. LOKÁLIS DEMOKRÁCIA FEJLESZTÉSE

--	--	--	--	--

N. TECHNOLÓGIA FEJLESZTÉS

<p>N. 1. A folyamatos technológiai forradalmak eredményeinek beépítése a sportba, a sportolók felkészítése, a sportversenyek szervezésébe Új sporteszközök, sportszerek, technológiák átvétele, bevezetése.</p>	<p>N. 2. A kistérségi informatikai közműfejlesztések projektjei A kistérségen belül ki kell építeni a belső informatikai infrastruktúrát és kommunikációs rendszert. Internet, helyi TV hálózat kiépítése.</p>	<p>N. 3. Az új edzéstechnikák, az új edzéstervek, az új felkészítési technológiák ismertetése A sport szakmai és minőségi fejlődéséhez szükség lenne az új technikák és technológiák elterjesztésére.</p>	<p>N. 4. Kistérségi technológiai protokollok kidolgozása A kistérségi sportegyesületek kapjanak lehetőséget a tevékenységükhöz szükséges technikai protokollok kialakítására, megfelelő szinten tartására.</p>	<p>N. 5. Szabadidős mentalitásfejlesztő technikák elterjesztése Térségi továbbképzéseken a műszaki és menedzselési technikák mellett, a mentalitást fejlesztő technológiák bevezetése.</p>
--	---	--	---	---

O. INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS

<p>O. 1. Kistérségi sport és szabadidős koordinációs testületek létrehozása Ki kell alakítani a kistérség sportvezetőkből, sportszakmai munkatársakból álló szakmai szervezetet.</p>	<p>O. 2. A többcélú kistérségi társulások mellett állandó sport és szabadidős bizottságok megszervezése Sportbizottság megalakulása, működésének továbbfejlesztése, feladat-és hatáskörének meghatározása.</p>	<p>O. 3. Kistérségi versenysport és közösségi sport bizottságok működtetése A kistérségi Sportbizottságon kívül a versenysportban érdekelt szervezetek további szerződést segíteni kell.</p>	<p>O. 4. Kistérségi rendszerelvű, célirányos sport, szabadidős intézmények bővítése, fejlesztése Életmód központok létrehozása, szakmai és gazdasági működésük garantálása.</p>	<p>O. 5. Új finanszírozási formák, módszerek, technikák megismertetése A kistérség dolgozza ki a saját finanszírozási modelljét, programját, és bátran vállaljon új megoldásokat és módszereket.</p>
---	---	---	--	---

4.3. A fontosabb projektek részletes bemutatása, indoklása

A kistérségi sportstratégia a térség állampolgárai életminőségének, egészségügyi állapotának, társadalmi kapcsolatainak javítását szolgálja. A közelmúltban bekövetkezett a pénzügyi világválság, melynek negatív hatása több évig érzékelhető. Így a fenti feladat-kínálat megvalósításának kevés a realitása.

Így a Sárbogárdi Kistérségben úgy kell igyekezni, megtervezni a programokat, hogy ha lehet a hangsúly azokon a területeken, amelyek viszonylag kevés pénzforrást, viszont annál több együttműködést, együttgondolkodást, magas szintű humánerőforrást igényelnek.

4.3.1. Részvétel a regionális, nemzeti és globális sport világában

Szükséges egy kistérségi programkínálat kidolgozása, erre alapozva közösségi programok bonyolítása. Ki kellene alakítani a legjobb települések díjazását, hagyományteremtő jelleggel szervezhető térségi szintű, vagy kistérségek közötti versenyek. A kistérségeknek olyan programokat, rendezvényeket kell rendezniük, melyet a régiós rendezvényekhez, vagy rendezvény sorozatokhoz kapcsolhatóak.

4.3.2. Kistérségi versenysport fejlesztése – kistérségi sportnemzet program

Az eredményes versenysport elsősorban a nemzeti öntudat erősítése szempontjából, továbbá a látványsportok esetében a szórakoztató és üzleti funkciója miatt fontos. A Sárbogárdi Többcélú Kistérségi Társulás lehetőségeihez mérten koordinálja a kistérségi utánpótlás-nevelést, melyben óriási segítséget jelentene egy nagyobb nézőszámot befogadó, komplexebb tornacsarnok létrehozása.

Fejlesztési programokat kell kidolgozni az alábbi sportágak tekintetében: labdarúgás, kézilabda, röplabda, asztalitenisz. A női kézilabda a nők sportolása szempontjából meghatározó. Célszerű a kistérségben a már huzamosabb ideje működő, sikeresen szereplő egyesületeket, civil kezdeményezéseket támogatni. A versenysportfejlesztés csak úgy üzhető kiemelkedő színvonalon, ha a sportolók, az edzők megfelelő elhivatottságot tanúsítanak, és törekednek arra, hogy a versenyek mind a résztvevőknek, mind a nézőknek tartalmas szórakozást nyújtsanak.

4.3.3. Közösségi sport- és szabadidő önfejlesztés – kistérségi sportoló nemzet program

Fontos, hogy kistérségi szinten ne csak a versenysportban, hanem a szabadidős tevékenységekben is teremtődjenek lehetőségek. A legfiatalabb korosztálytól a legidősebb korosztályig kell sportolási lehetőséget biztosítani. Sportvetélkedők, diákolimpiai versenyek, kistérségi sportnapok, gyalogtúrák szervezése indokolt. A személyiségfejlesztés érdekében nyári sporttáborokat, komplex sportprogramokat kell tervezni a kistérség valamennyi lakóját érintve. Támogatni kell a közösségi sportot szervező civil csoportokat, illetve a családi sport presztízsének erősítését.

4.3.4. Egészségmegőrzés-, és fejlesztés, új életminőség program

Minél szélesebb körben támogatni kell a lovas sportok terjedését, illetve a hagyományos sportok (íjászat, vadászat, horgászat, természetjárás) nagyobb megbecsülését. Fontos az iskolai mindennapi testnevelés kérdése, a diákok számára a szabadidő kulturált eltöltését segítő programok élményszerűbbé, változatosabbá tétele. Törekedni kell arra, hogy az általános iskolák alsó tagozatos osztályaiban is szakos pedagógusok tanítsák a testnevelést. Az egészséget befolyásoló egyik legfontosabb életmódbeli jellemző az, hogy egy társadalom tagjai mennyi rendszeres fizikai aktivitásban, testmozgásban vesznek részt. Így a kistérségi tudatot formálni kell akár humán előadásokkal, akár média útján, akár kiadványok útján.

4.3.5. Sport révén a kistérségi tudástársadalomban közösség-fejlesztés

A sport az ifjúság széles tömegeit mélyebben érintheti a tudástársadalom korszakában. Ezáltal jó lehetőségeket kínál a nevelés számára. Önként vállalt kötelezettségekkel járó tevékenység, s mint ilyen, a pedagógiai munka kivételesen előnyös terepe. A sport, különösen a csapatsportok nagy jelentőséggel bírnak egy-egy település, vagy közösség életében. A közösségek a sport révén megismerhetik egymás személyiségét, életformáját. A kistérségi honlapon sportportált kell létrehozni, ahol megjelennek majd a kistérségi sporttal kapcsolatos információk, illetve ismertetőt tartalmaz a sportolás jótékony hatásáról. Szellemi sport területén a sakk sportág elterjesztése fontos.

4.3.6. Sport- és szabadidő-gazdaság fejlesztése

Amennyiben a fejlesztések, beruházások által létrejönne-, jönnének új sportcsarnokok, úgy ezeknek a gazdasági hasznosítására is figyelmet kellene fordítani. A versenyeken, az edzéseken kívül a létesítményeket magánszemélyek, vállalatok, vállalkozók bérelhetik, használhatják. Ezeket a bevételeket. A létesítmények működési költségeire, karbantartására, esetleges fejlesztésére használhatják fel. Szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó beruházások, fejlesztések ösztönzését kell elősegíteni. Új szálláshelyek, apartmanok, horgásztanyák, és az ezekhez kapcsolódó rekreációs szolgáltatásokat kell létrehozni.

4.3.7. Sport és szabadidős oktatási-képzési program

A jelenlegi legmagasabb színvonalú oktatási eszközök használatára kell törekedni. Szülők széles rétegét be kell vonni a sportszervezés feladataiba. Edzők, versenybírók képzését, továbbképzését meg kell oldani, lehetőleg kistérségen belül. A megyei képző központokkal, valamint a munkaügyi központtal együttműködve lehet a képzéseket megszervezni, melyek

munkalehetőséget nyújthatnak az ilyen tevékenységben aktív résztvevők részére. Fontos, a már meglévő sporttevékenységekkel összefüggő oktatási-nevelési kérdések, megoldások megismertetése fórumok, előadások keretein belül.

4.3.8. Fenntartható fejlődés és a sportprogram összefűzése

A hosszú távú tervekben megfogalmazott sportprojekteket, életmód programokat évenként kell értékelni, megtenni a módosításokat a fenntarthatóság szempontjából. A helyi szintű sportirányításnak figyelemmel kell kísérni, és ki kell használni a pályázati lehetőségeket. Folyamatos fejlesztésekkel, karbantartással modernizálni kell a sportlétesítményeket. Évente értékelni kell az eredményeket, és új célokat kell kitűzni.

4.3.9. Új mentalitás a sportban, s mentalitás-fejlesztés

A Sároboz Kistérség a hátrányos helyzetű kistérségek közé tartozik, ami nem csak a munkanélküliségben mutatkozik meg, hanem a településeken élőkre is hatást gyakorol. A sporttevékenység - legyen az csapat, vagy egyéni - pozitív hatást gyakorol egy-egy közösség vagy sportoló mentális állapotára. A sport-és szabadidős tevékenységek kitörési pontot jelenthetnek.

5. Összefoglaló gondolatok, üzenetek

Ismerve a közelmúltban bekövetkezett pénzügyi válság tényét, és ennek még éveken keresztül érzékelhető negatív kihatására, szinte nyilvánvaló, hogy a stratégiában megfogalmazott feladatok, tervek megvalósulása egy meghatározott időn belül kérdésessé válhat. Így a Sároboz Kistérség sportstratégiájában főként olyan projektek kaptak hangsúlyt, melyek kevés pénzforrásból, viszont annál több együttműködő, együtt gondolkodó helyi humán erőforrásból valósíthatók meg.

A stratégiában szereplő fejezetek kidolgozása, majd végrehajtása az elkövetkezendő évek feladata lesz, amelyhez a kistérségben élő szakemberek, szabadidős tevékenységekben közreműködő lelkes emberek biztosan a tudásuk legjavát adják majd.

Fontos célként kell megfogalmazni, hogy a nevelési-oktatási intézményekben a sport – és szabadidős tevékenységekre a jövőben nagy hangsúly kerüljön. A fiatal korosztály az, aki a legkönnyebben szoktatható rendszeres sportolásra, egészséges életmódra, ami hosszútávon az egész kistérség egészségi állapotát javíthatja. A további együttműködés érdekében valamennyi településnek át kell gondolni a fejlődési és fejlesztési irányokat.

Üstökös Kupa

Irodalomjegyzék

- Varga Csaba: Kistérségi sport-és szabadidős stratégia, ÖM Sport Szakállamtitkárság, Budapest
- ÖTM (2007): Az önkormányzati és államigazgatási reform időszerű kérdései
2004. évi I. Törvény a sportról
- Agg József, Lénárt András, pataki Zsolt (2005): nemzeti sportinformációs rendszer, követelményspecifikáció. Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet
- Dr. Kalas Tibor: testnevelés és sport igazgatása, Tankönyvkiadó, Budapest
- Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia